

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΜΕΤΑΝ/ΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΜΕΤΑΝ/ΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
& ΕΛΕΓΧΟΥ

Αθήνα, 28 Φεβρουαρίου 2008
Α.Π.: 4174

Προς: Περιφέρειες της χώρας
Δ/νσεις Αλλοδαπών
και Μετανάστευσης
(με την παράκληση να
κοινοποιηθεί άμεσα στους
ΟΤΑ χωρικής σας
αρμοδιότητας)

Ταχ. Δ/ση: Ευαγγελιστρίας 2
Τ.Κ. 10563, Αθήνα
Τηλέφωνο: 210 3741219
e-mail: metanastefsi@ypes.gr

Εγκύκλιος αριθ. 10

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 106/2007 (ΦΕΚ 135/Α/21.6.2007) σχετικά με την «Ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή στην ελληνική επικράτεια των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους»

Σας γνωρίζουμε ότι με το υπ' αριθ. 106/2007 (ΦΕΚ 135/Α) Προεδρικό Διάταγμα ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το **δικαίωμα της κινητικότητας** των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους.

Ο όρος **κινητικότητα** σημαίνει ότι ο πολίτης της Ε.Ε. μπορεί να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα σε όλη την επικράτεια των κρατών μελών.

Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι ο πολίτης της Ε.Ε. έχει τη δυνατότητα να μετακινείται από μια χώρα κράτος μέλος της Ε.Ε. σε μια άλλη, με σκοπό (α) είτε την αναζήτηση εργασίας, (β) είτε έχοντας εργασία (οπότε διαθέτει και τους ανάλογους πόρους διαβίωσης).

Η άσκηση του δικαιώματος αυτού, από τον πολίτη της Ε.Ε. συμπαρασύρει και τα μέλη της οικογένειάς του, είτε αυτά είναι πολίτες της Ε.Ε. είτε είναι υπήκοοι τρίτων χωρών.

Το εν λόγω Π.Δ., ισχύει για τους πολίτες της Ένωσης, των χωρών ΕΟΧ (Νορβηγία, Ισλανδία και Λιχτενστάιν) και των πολιτών της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, οι οποίοι εισέρχονται ή διαμένουν στην Ελλάδα και δεν έχουν την ελληνική ιθαγένεια καθώς και για τα μέλη των οικογενειών τους, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, που τους συνοδεύουν ή έρχονται να τους συναντήσουν.

Η παρούσα ερμηνευτική εγκύκλιος, παρέχει αναλυτικές οδηγίες **μόνον** για τις διατάξεις του Προεδρικού Διατάγματος που σχετίζονται με την είσοδο και διαμονή των υπηκόων τρίτων χωρών, μελών οικογένειας πολίτη της Ένωσης, οι οποίοι, στο πλαίσιο του δικαιώματος της κινητικότητας του πολίτη της Ένωσης, τον συνοδεύουν ή έρχονται να τον συναντήσουν στην Ελλάδα, το δικαίωμα μόνιμης διαμονής τους στην Ελλάδα καθώς και τους περιορισμούς των δικαιωμάτων τους, για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας.

Η ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν στους πολίτες της Ένωσης και στα μέλη των οικογενειών τους, **τα οποία είναι επίσης πολίτες της Ένωσης**, ανήκει στην αρμοδιότητα του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, το οποίο εξέδωσε για τα εν λόγω πρόσωπα την με Α.Π. 9100/1-502740/17.8.2007 βασική διαταγή.

Στο σημείο αυτό, σας διευκρινίζουμε ότι στο ρυθμιστικό πεδίο του Π.Δ. 106/2007 δεν συμπεριλαμβάνονται οι υπήκοοι τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα, που διαμένουν στην Ελλάδα, τον συνοδεύουν ή έρχονται να τον συναντήσουν.

Το καθεστώς εισόδου και διαμονής των εν λόγω υπηκόων, εξακολουθεί να ρυθμίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 61 έως 64 του ν. 3386/05.

Ωστόσο, για λόγους ίσης μεταχείρισης και λαμβανομένου υπόψη ότι, κατά το μεγαλύτερο μέρος, τα οριζόμενα στο Π.Δ. 106/2007, έχουν ήδη ενσωματωθεί στις προαναφερόμενες διατάξεις του ν. 3386/05, οι οδηγίες της παρούσας εγκυκλίου, θα εφαρμοστούν αναλογικά και για τους υπηκόους τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα, πλην των περιπτώσεων που αντικειμενικά δεν τυγχάνουν εφαρμογής για τα εν λόγω μέλη.

Τα σημεία στα οποία υφίστανται διαφοροποιήσεις μεταξύ του καθεστώτος διαμονής των μελών οικογένειας πολίτη της Ένωσης και των μελών οικογένειας Έλληνα, θα αναφερθούν στο Β' μέρος της παρούσης.

Α' ΜΕΡΟΣ

ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε.

Α' ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ (άρθρο 2 Π.Δ 106/2007)

Βάσει των προαναφερθέντων στην εισαγωγή της παρούσης, το ΠΔ 106/2007, ισχύει για τους πολίτες της Ε.Ε. οι οποίοι εισέρχονται ή διαμένουν στην Ελλάδα και για τα μέλη των οικογενειών τους που τους συνοδεύουν ή έρχονται να τους συναντήσουν.

Ως «μέλη οικογένειας πολίτη της Ένωσης» νοούνται οι εξής:

(α) Ο [η] σύζυγος ανεξαρτήτως ιθαγένειας

(β) Τα τέκνα, ανεξαρτήτως ιθαγένειας και συγκεκριμένα:

- τα κοινά τέκνα των συζύγων τα οποία είναι κάτω των 21 ετών
- τα λοιπά τέκνα των συζύγων, ανεξαρτήτως ηλικίας, εφόσον είναι συντηρούμενα
- τα τέκνα του [της] συζύγου τα οποία είναι κάτω των 21 ετών
- τα τέκνα του [της] συζύγου τα οποία είναι άνω των 21 ετών εφόσον είναι συντηρούμενα
- τα υιοθετημένα τέκνα τους τα οποία είναι κάτω των 21 ετών
- τα υιοθετημένα τέκνα τους τα οποία είναι άνω των 21 ετών εφόσον είναι συντηρούμενα

(γ) Οι απευθείας ανιόντες του πολίτη της Ένωσης, καθώς και εκείνοι του {της } συζύγου, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, εφόσον είναι συντηρούμενοι.

Β' ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ (άρθρο 3 Π.Δ.106/2007)

Στο ρυθμιστικό πεδίο των διατάξεων του εν λόγω Π.Δ, συμπεριλαμβάνονται, **υπό το πρίσμα της παροχής διευκολύνσεων και μόνον** και τα ακόλουθα πρόσωπα:

α) Κάθε άλλο μέλος της οικογένειας του πολίτη της Ένωσης (το οποίο δεν περιλαμβάνεται στους ανωτέρω ορισμούς των μελών οικογένειας), ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς του, εφόσον συντηρείται από τον πολίτη της Ένωσης που έχει ίδιον δικαίωμα διαμονής ή ζει υπό τη στέγη του στη χώρα προέλευσης, ή εφόσον σοβαροί λόγοι υγείας καθιστούν απολύτως αναγκαία την προσωπική φροντίδα του εν λόγω μέλους της οικογένειας από τον πολίτη της Ένωσης.

β) Του συντρόφου, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, με τον οποίο ο πολίτης της Ένωσης έχει σταθερή σχέση, εφόσον αυτή είναι δυνατόν να αποδειχθεί εγγράφως.

Εάν τα ως άνω οριζόμενα πρόσωπα είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, η παροχή διευκολύνσεων συνίσταται στην κατά προτεραιότητα εξέταση των αιτημάτων τους για είσοδο ή διαμονή στη χώρα, ενώ κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 3386/05.

Σε κάθε περίπτωση, γίνεται ενδεδειγμένη εξέταση της προσωπικής κατάστασης των συγκεκριμένων προσώπων και αιτιολογείται κάθε άρνηση εισόδου ή διαμονής τους στη χώρα.

Γ' ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΙΣΟΔΟΥ(άρθρο 5 Π.Δ. 106/2007)

Στα ως άνω οριζόμενα μέλη οικογένειας του πολίτη της Ένωσης που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών και είτε τον συνοδεύουν είτε έρχονται να τον συναντήσουν στην Ελλάδα, επιτρέπεται η είσοδος εφόσον είναι κάτοχοι ισχύοντος διαβατηρίου.

Στα πρόσωπα αυτά, εάν δεν είναι κάτοχοι δελτίου διαμονής μέλους οικογένειας πολίτη της Ένωσης, επιβάλλεται, εφόσον απαιτείται βάσει του Κανονισμού 539/2001, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ομοιόμορφη θεώρηση εισόδου (θεώρηση Σένγκεν), ατελώς και με απλουστευμένη διαδικασία.

Για την απόκτηση των απαιτούμενων θεωρήσεων, στα εν λόγω πρόσωπα παρέχεται κάθε διευκόλυνση. Οι θεωρήσεις αυτές εκδίδονται ατελώς, το συντομότερο δυνατόν και βάσει ταχείας διαδικασίας, ανεξαρτήτως εάν τα συγκεκριμένα πρόσωπα επιθυμούν να διαμείνουν στη χώρα για χρονικό διάστημα έως τρεις μήνες, ή να αιτηθούν χορήγηση δελτίου διαμονής.

Η κατοχή ισχύοντος δελτίου διαμονής μέλους οικογένειας πολίτη της Ένωσης, απαλλάσσει τα πρόσωπα αυτά από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου.

Στα διαβατήρια των υπηκόων τρίτων χωρών, μελών οικογένειας πολίτη της Ε.Ε. που κατέχουν ισχύον δελτίο διαμονής ως μέλη οικογένειας πολίτη της Ένωσης, δεν επιτίθεται καμία σφραγίδα εισόδου ή εξόδου.

Παράδειγμα 1: Σε υπήκοο Ρωσίας, σύζυγο πολίτη Ιταλίας, κάτοχο δελτίου διαμονής μέλους οικογένειας, που επιθυμεί να εισέλθει στην ελληνική επικράτεια, είτε συνοδεύοντας, είτε, προκειμένου να συναντήσει τον πολίτη της Ένωσης, επιτρέπεται η είσοδος στην Ελλάδα, χωρίς περαιτέρω διαδικασίες, είτε αυτός εισέρχεται από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε από τη χώρα του.

Ομοίως παρέχεται δικαίωμα εισόδου και σε περίπτωση που ο υπήκοος Ρωσίας είναι κάτοχος άδειας διαμονής ενιαίου τύπου που του έχει χορηγηθεί από άλλο κράτος- μέλος της Ε.Ε..

Ο ίδιος υπήκοος Ρωσίας, εάν δεν είναι κάτοχος δελτίου διαμονής μέλους οικογένειας πολίτη της Ένωσης ή άδειας διαμονής ενιαίου τύπου και επιθυμεί να εισέλθει στη χώρα, θα πρέπει να εφοδιαστεί με θεώρηση Σένγκεν, από αρμόδια προξενική αρχή της Ελλάδας ή της χώρας Σένγκεν του κύριου προορισμού του, που εδρεύει στη χώρα του, καθότι βάσει του κανονισμού 539/2001, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η Ρωσία δεν ανήκει στις χώρες που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου.

Εάν ο υπήκοος Ρωσίας έχει ήδη εισέλθει με θεώρηση Σένγκεν σε άλλο κράτος μέλος του ενιαίου χώρου Σένγκεν μπορεί να εισέλθει από τη χώρα Σένγκεν στην Ελλάδα χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις, εφόσον δεν έχει παρέλθει το διάστημα ισχύος της θεώρησης από την ημερομηνία της πρώτης εισόδου του στον ενιαίο χώρο Σένγκεν.

Παράδειγμα 2: Σε υπήκοο Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, σύζυγο πολίτη Ιταλίας που δεν είναι κάτοχος δελτίου διαμονής μέλους οικογένειας πολίτη της Ένωσης και επιθυμεί να εισέλθει είτε συνοδεύοντας είτε επιθυμώντας να συναντήσει τον πολίτη της Ένωσης, επιτρέπεται η είσοδος στην ελληνική επικράτεια, χωρίς θεώρηση εισόδου, καθότι οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

ανήκουν στις χώρες που, βάσει του κανονισμού 539/2001, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου στο χώρο Σένγκεν.

Εάν ο υπήκοος Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής έχει ήδη εισέλθει σε άλλο κράτος μέλος του ενιαίου χώρου Σένγκεν, μπορεί να εισέλθει στη χώρα χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις, εφόσον δεν έχει παρέλθει τρίμηνο από την ημερομηνία της πρώτης εισόδου στο χώρο Σένγκεν.

Σε περίπτωση που ο υπήκοος Η.Π.Α. είναι κάτοχος δελτίου διαμονής ή άδειας διαμονής ενιαίου τύπου, είναι αυτονόητο ότι μπορεί, στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας να εισέλθει στη χώρα χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις.

Παράδειγμα 3:

A. Σε υπήκοο Ισραήλ σύζυγο πολίτη Ηνωμένου Βασιλείου, ο οποίος διαμένει στο Ηνωμένο Βασίλειο ως κάτοχος δελτίου διαμονής μέλους οικογένειας πολίτη της Ένωσης ή άδειας διαμονής ενιαίου τύπου και επιθυμεί είτε συνοδεύοντας είτε επιθυμώντας να συναντήσει τον πολίτη της Ένωσης, να εισέλθει στην ελληνική επικράτεια, επιτρέπεται, στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας, η είσοδος στη χώρα χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις, καθόσον το Ηνωμένο Βασίλειο είναι κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εάν ο ανωτέρω υπήκοος Ισραήλ δεν είναι κάτοχος τίτλου διαμονής και επιθυμεί, προερχόμενος από το Ηνωμένο Βασίλειο, να εισέλθει στην ελληνική επικράτεια είτε συνοδεύοντας είτε επιθυμώντας να συναντήσει τον πολίτη της Ένωσης, μπορεί να εισέλθει στη χώρα χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις, καθόσον το Ισραήλ, βάσει του κανονισμού 539/2001, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ανήκει στις χώρες που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου στο χώρο Σένγκεν και δεδομένου ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει προσχωρήσει στο κεκτημένο Σένγκεν, η είσοδος στην Ελλάδα αποτελεί πρώτη είσοδο στον ενιαίο χώρο Σένγκεν.

Ομοίως, για τους ίδιους λόγους, παρέχεται δικαίωμα εισόδου στην Ελλάδα και στην περίπτωση που ο υπήκοος Ισραήλ εισέρχεται στη χώρα, απευθείας από τη χώρα προέλευσης.

B. Σε υπήκοο Ρωσίας, σύζυγο πολίτη Ηνωμένου Βασιλείου, ο οποίος διαμένει στο Ηνωμένο Βασίλειο ως κάτοχος δελτίου διαμονής μέλους οικογένειας πολίτη της Ένωσης ή άδειας διαμονής ενιαίου τύπου και επιθυμεί είτε συνοδεύοντας είτε επιθυμώντας να συναντήσει τον πολίτη της Ένωσης, να εισέλθει στην ελληνική επικράτεια, επιτρέπεται, στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας, η είσοδος στη χώρα χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις, καθόσον το Ηνωμένο Βασίλειο είναι κράτος- μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εάν ο ανωτέρω υπήκοος Ρωσίας δεν είναι κάτοχος τίτλου διαμονής και επιθυμεί, προερχόμενος από το Ηνωμένο Βασίλειο, να εισέλθει στην ελληνική επικράτεια είτε συνοδεύοντας είτε επιθυμώντας να συναντήσει τον πολίτη της Ένωσης, θα πρέπει να είναι εφοδιασμένος με θεώρηση Σένγκεν, καθότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει προσχωρήσει στο κεκτημένο Σένγκεν και η Ρωσία δεν ανήκει στις χώρες που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου.

Όταν οι υπήκοοι τρίτων χωρών μέλη οικογένειας πολίτη της Ε.Ε. δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα ταξιδιωτικά έγγραφα ή, ανάλογα με την περίπτωση, την αναγκαία θεώρηση, οι ελληνικές αστυνομικές αρχές, πριν λάβουν εις βάρος τους το μέτρο της απέλασης, τους παρέχουν κάθε εύλογη δυνατότητα είτε για την απόκτηση και την προσκόμιση ή την αποστολή των προαναφερόμενων στοιχείων, το αργότερο εντός μηνός από την είσοδό τους στην ελληνική επικράτεια, δυνάμει του παρόντος, είτε για να αποδείξουν με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο, ότι καλύπτονται από το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής.

Δ' ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΞΟΔΟΥ(άρθρο 4 Π.Δ.106/2007)

Με την επιφύλαξη των ισχυουσών για τους εθνικούς συνοριακούς ελέγχους διατάξεων, που αφορούν τα ταξιδιωτικά έγγραφα, όλοι οι πολίτες της Ένωσης οι οποίοι φέρουν ισχύον δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο, καθώς και τα μέλη της οικογένειάς τους, τα οποία είναι υπήκοοι τρίτων χωρών και φέρουν ισχύον διαβατήριο, δικαιούνται να εγκαταλείπουν το έδαφος της χώρας **προκειμένου να μεταβούν σε άλλο κράτος - μέλος, χωρίς την επιβολή καμίας θεώρησης εξόδου ή άλλης ισοδύναμης διατύπωσης.**

Ε' ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ (άρθρα 6 και 7 Π.Δ. 106/2007)

Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που είναι μέλη οικογένειας πολίτη της Ε.Ε. και συνοδεύουν ή επιθυμούν να συναντήσουν τον πολίτη αυτόν, απολαύουν δικαιώματος διαμονής **έως τρεις μήνες**, χωρίς κανέναν όρο ή διατύπωση πέραν της κατοχής ισχύοντος διαβατηρίου, δελτίου διαμονής, άδειας διαμονής ενιαίου τύπου ή θεώρησης, όπου απαιτείται, καθώς και της προϋπόθεσης ότι δεν αποτελούν υπέρμετρο βάρος για το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της Ελλάδας.

Στα μέλη οικογένειας πολίτη της Ε.Ε. τα οποία είναι υπήκοοι τρίτης χώρας και επιθυμούν να διαμείνουν στην ελληνική επικράτεια για διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών, παρέχεται **δικαίωμα διαμονής μόνον** όταν και ο πολίτης της Ε.Ε. διαμένει ή πρόκειται να διαμείνει στην Ελλάδα για διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών.

Προκειμένου λοιπόν να παρασχεθεί δικαίωμα διαμονής άνω των τριών μηνών στα μέλη οικογένειας του πολίτη της Ένωσης που είναι υπήκοοι τρίτης χώρας, θα πρέπει ο πολίτης της Ένωσης να διαμένει ή να πρόκειται να διαμείνει νόμιμα στην ελληνική επικράτεια.

Προσοχή:Εφόσον ο πολίτης της Ε.Ε. διαμένει στην Ελλάδα για λόγους σπουδών, ως μέλη της οικογένειάς του, που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, νοούνται μόνον οι σύζυγοι και τα συντηρούμενα τέκνα (όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ΠΔ. 106/2007)

Συνεπώς, δικαίωμα διαμονής άνω των τριών μηνών παρέχεται μόνον στα ανωτέρω μέλη.

Τα λοιπά μέλη της οικογένειας (απευθείας ανιόντες), απλώς διευκολύνονται κατά την είσοδο και τη διαμονή τους στη χώρα.

Είναι αυτονόητο ότι στα λοιπά μέλη της οικογένειας των πολιτών της Ένωσης που διαμένουν στη χώρα για λόγους σπουδών, όπως αυτά αναφέρονται στο κεφάλαιο Γ' της παρούσης, δεν παρέχεται καμία διευκόλυνση.

Στους πολίτες της Ένωσης που επιθυμούν να διαμείνουν, για διάστημα άνω των τριών μηνών, στην Ελλάδα, χορηγείται βεβαίωση εγγραφής από την αρμόδια αστυνομική αρχή.

Η ανωτέρω βεβαίωση εγγραφής και κατά συνέπεια το δικαίωμα διαμονής άνω των τριών μηνών, χορηγείται στους πολίτες της Ένωσης εφόσον, α) είναι μισθωτοί ή ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα ή β) διαθέτουν επαρκείς πόρους για τον εαυτό τους και τα μέλη της οικογένειάς τους, ούτως ώστε να μην επιβαρύνουν κατά τη διάρκεια της περιόδου διαμονής τους το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της χώρας, καθώς και πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθενείας ή γ) να έχουν εγγραφεί σε ιδιωτικό ή δημόσιο εκπαιδευτικό ίδρυμα, εγκεκριμένο ή χρηματοδοτούμενο από το ελληνικό κράτος, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ή διοικητικής πρακτικής, για να παρακολουθήσουν κατά κύριο λόγο σπουδές, συμπεριλαμβανομένων μαθημάτων επαγγελματικής κατάρτισης και διαθέτουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθενείας στην Ελλάδα

Η διαμονή δηλαδή των μελών της οικογένειας του πολίτη της Ένωσης, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, είναι απόλυτα συνυφασμένη με τη διαμονή του πολίτη της Ένωσης η οποία διατηρείται για όσο διάστημα πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις.

Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και όπου υπάρχει εύλογη αμφιβολία για το κατά πόσο πληρούνται οι όροι αυτοί, διενεργούνται σχετικοί έλεγχοι από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Περιφερειών. Οι έλεγχοι αυτοί δεν αποτελούν προαπαιτούμενο για τη χορήγηση ή ανανέωση του δελτίου διαμονής, σε καμία περίπτωση δεν είναι συστηματικοί και διενεργούνται **μόνον** σε περιπτώσεις που υφίστανται σοβαρές ενδείξεις κατάχρησης του δικαιώματος.

Παράδειγμα: Υπήκοος Αλβανίας κατέχει άδεια διαμονής ως άνω του 21^{ου} έτους συντηρούμενο τέκνο της συζύγου ενός υπηκόου Γερμανίας.

Ο υπήκοος Γερμανίας διαμένει στην Ελλάδα ως πολίτης της Ένωσης που διαθέτει επαρκείς πόρους για τον ίδιο και τα μέλη της οικογένειάς του, ώστε να μην επιβαρύνει, κατά τη διάρκεια της διαμονής του, το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της χώρας, καθώς και πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθενείας.

Το ανωτέρω μέλος της οικογένειάς του κατοχύρωσε δικαίωμα διαμονής και έλαβε το δελτίο διαμονής βάσει του αντίστοιχου δικαιώματος που είχε κατοχυρώσει ο πολίτης της Ένωσης επειδή δηλαδή διέθετε επαρκείς πόρους για τον ίδιο και τα μέλη της οικογένειάς του. Για το λόγο αυτό, είχε προσκομίσει, μεταξύ άλλων, βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς και υπεύθυνη δήλωση του πολίτη της Ένωσης ότι συγκατοικούν και ότι αναλαμβάνει τα έξοδα συντήρησης και διαβίωσης στην Ελλάδα.

Ο υπήκοος Αλβανίας, μετά την πάροδο ενός έτους από την ημερομηνία εισόδου του στη χώρα, νοσηλεύεται σε νοσηλευτικό ίδρυμα και δεδομένου ότι δεν έχει τη δυνατότητα να καλύψει τα έξοδα νοσηλείας προσφεύγει στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της χώρας.

Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να διενεργηθεί περαιτέρω έλεγχος, καθότι εν προκειμένω η προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της χώρας, θέτει υπό αμφισβήτηση το δικαίωμα διαμονής του στη χώρα, αφού αποδεικνύεται ότι αφενός οι πόροι δεν ήταν επαρκείς και αφετέρου ότι δεν διέθετε πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθενείας για το διάστημα διαμονής του.

Είναι αυτονόητο ότι ο συγκεκριμένος έλεγχος δεν παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης για όλους τους πολίτες της Ένωσης και τα μέλη της οικογένειάς τους ούτε έρχεται σε αντίθεση με τα αναφερόμενα στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του Π.Δ. 106/2007, βάσει των οποίων η μη προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της χώρας αποτελεί προαπαιτούμενο μόνο για το δικαίωμα διαμονής που αφορά στο διάστημα των τριών μηνών από την ημερομηνία εισόδου τους στη χώρα, καθότι εν προκειμένω ο έλεγχος αφορά σε ενδεχόμενη κατάχρηση του δικαιώματος διαμονής άνω των τριών μηνών και συναρτάται άμεσα με τη διερεύνηση της πλήρωσης των απαιτούμενων για την κατοχύρωση του εν λόγω δικαιώματος διαμονής προϋποθέσεων.

Επισημαίνουμε ότι κατά τη διενέργεια του ελέγχου και πριν τεθεί το δικαίωμα διαμονής υπό αμφισβήτηση, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πολλές παράμετροι, μεταξύ των οποίων, ενδεχόμενη **προσωρινή** αδυναμία απόδειξης της ύπαρξης επαρκών πόρων ή ασφαλιστικής κάλυψης.

ΣΤ' ΧΟΡΗΓΗΣΗ «ΔΕΛΤΙΟΥ ΔΙΑΜΟΝΗΣ» ΣΤΑ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε. ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΡΙΤΗΣ ΧΩΡΑΣ(άρθρα 9, 21, 23 και 24 Π.Δ.106/2007)

Στα μέλη οικογένειας πολίτη της Ε.Ε. τα οποία είναι υπήκοοι τρίτων χωρών και έχουν δικαίωμα διαμονής, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, για διάστημα άνω των τριών μηνών,

χορηγείται ατομικό δελτίο διαμονής, το οποίο καλείται **«Δελτίο διαμονής μέλους οικογένειας πολίτη της Ένωσης»**

Για τη χορήγηση του δελτίου διαμονής το μέλος οικογένειας πολίτη της Ένωσης οφείλει να υποβάλλει αίτηση στο Δήμο ή στην κοινότητα του τόπου μόνιμης διαμονής του **εντός τριών μηνών από την ημερομηνία άφιξής του στην Ελλάδα.**

Σε περίπτωση που το αίτημα υποβληθεί μετά την πάροδο τριμήνου από την είσοδό του στη χώρα και πριν την πάροδο έτους, το σχετικό δελτίο διαμονής εκδίδεται, αφού προηγουμένως επιβληθεί, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο εκατόν πενήντα (150) ευρώ. Η διαδικασία βεβαίωσης και καταβολής του ανωτέρω προστίμου ενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ. αριθμ. 10486/2007 Κ.Υ.Α. των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας & Οικονομικών, Μεταφορών & Επικοινωνιών (ΦΕΚ 901/Β/7.6.2007) «Καθορισμός του αρμόδιου οργάνου και της διαδικασίας βεβαίωσης των προστίμων του ν.3386/2005»

Εάν το αίτημα υποβληθεί μετά την πάροδο έτους από την ημερομηνία άφιξης, απορρίπτεται.

Δεδομένου ότι υφίσταται δυσχέρεια στη διακρίβωση της ημερομηνίας άφιξης των εν λόγω υπηκόων στην ελληνική επικράτεια, καθώς όπως προαναφέρθηκε στα ταξιδιωτικά έγγραφα των μελών οικογένειας πολίτη της Ένωσης που είναι ήδη κάτοχοι δελτίου διαμονής δεν επιτίθενται σφραγίδες εισόδου ή εξόδου, όπως και στις περιπτώσεις που η Ελλάδα δεν είναι η πρώτη χώρα εισόδου στο χώρο SCHENGEN θα πρέπει, προκειμένου να αποδειχθεί το εμπρόθεσμο της υποβολής της αίτησης, να αναζητούνται αποδεικτικά στοιχεία (π.χ. εισιτήρια).

Προκειμένου να χορηγηθεί το δελτίο διαμονής, τα μέλη της οικογένειας θα πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

A) Να είναι κάτοχοι ισχύοντος διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από την Ελλάδα

B) Να αποδεικνύουν εγγράφως την οικογενειακή τους σχέση με τον πολίτη της Ένωσης

Γ) Να αποδεικνύουν τη νόμιμη διαμονή του πολίτη της Ένωσης στην Ελλάδα

Δ) Να αποδεικνύουν με κάθε πρόσφορο τρόπο ότι συντηρούνται από τον πολίτη της Ένωσης στις περιπτώσεις στις οποίες πρέπει να συντρέχει το πραγματικό αυτό γεγονός, ήτοι στις περιπτώσεις των άνω του 21^{ου} έτους συντηρούμενων τέκνων και των ανιόντων.

Μαζί με την αίτηση ο ενδιαφερόμενος υπήκοος τρίτης χώρας θα πρέπει να υποβάλλει τα απαιτούμενα προς απόδειξη της συνδρομής των ανωτέρω προϋποθέσεων δικαιολογητικά, σύμφωνα με την προβλεπόμενη από την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του ν. 3386/05 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών.

Η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου ή της Κοινότητας ελέγχει την πληρότητα των δικαιολογητικών και χορηγεί άμεσα βεβαίωση υποβολής δικαιολογητικών για τη χορήγηση δελτίου διαμονής.

Η αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά διαβιβάζεται στην αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας το αργότερο εντός δεκαπέντε(15) ημερών από του υποβληθεί η αίτηση. Η υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας εξετάζει την αίτηση και εφόσον δεν συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας ή λόγοι δημόσιας υγείας, εκδίδει απόφαση, με την οποία χορηγείται δελτίο διαμονής στα μέλη της οικογένειας του πολίτη της Ένωσης, το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Επισημαίνουμε ότι οι έλεγχοι που αφορούν στη διαπίστωση συνδρομής λόγων δημόσιας υγείας που μπορούν να δικαιολογήσουν άρνηση του δικαιώματος διαμονής δεν είναι σε καμία περίπτωση συστηματικοί.

Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών μέλη οικογένειας πολίτη της Ένωσης δεν υποχρεούνται κατά την υποβολή του αιτήματος για χορήγηση δελτίου διαμονής να προσκομίσουν πιστοποιητικό υγείας. Εάν η αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης

της Περιφέρειας διακριβώσει ότι υφίστανται σοβαρές ενδείξεις που καθιστούν την προσκόμισή του αναγκαία, (π.χ. προέλευση από χώρα στην οποία έχει αναπτυχθεί επιδημία), μπορεί να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο να υποβληθεί εντός τριών μηνών από την είσοδό του στην Ελλάδα, σε δωρεάν ιατρικές εξετάσεις προκειμένου να πιστοποιηθεί ότι δεν πάσχει από καμία από τις ασθένειες που μπορούν να δικαιολογήσουν άρνηση του δικαιώματος διαμονής.

Οι μόνες ασθένειες που μπορούν να δικαιολογήσουν άρνηση του δικαιώματος διαμονής ή άλλο μέτρο περιοριστικό της ελεύθερης κυκλοφορίας για λόγους δημόσιας υγείας είναι οι ασθένειες που εγκλείουν κίνδυνο επιδημίας όπως ορίζονται στις οικείες πράξεις της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, καθώς και άλλες λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, εφόσον επιβάλλουν τη λήψη μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας.

Σε περιπτώσεις που οι ασθένειες επέρχονται σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών από την άφιξη του ενδιαφερόμενου στην Ελλάδα δεν δικαιολογούν την λήψη σε βάρος του μέτρου απέλασης και κατά συνέπεια άρνηση του δικαιώματος διαμονής.

Συμπερασματικά επισημαίνουμε ότι η άρνηση του δικαιώματος διαμονής για λόγους δημόσιας υγείας μπορεί να στοιχειοθετηθεί μόνο σε περιπτώσεις που η ασθένεια διαπιστώνεται εντός διαστήματος τριών μηνών από την ημερομηνία άφιξης του ενδιαφερόμενου στην Ελλάδα.

Αναφορικά με την επιβολή περιορισμών στο δικαίωμα διαμονής των πολιτών της Ένωσης και των μελών της οικογένειάς τους, λόγω συνδρομής στο πρόσωπό τους λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας θα πρέπει να λαμβάνετε υπόψη σας ότι κάθε μέτρο που λαμβάνεται για λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας πρέπει να είναι σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας, και να θεμελιώνεται αποκλειστικά στην προσωπική συμπεριφορά του προσώπου που αφορά. Προηγούμενες ποινικές καταδίκες δεν αποτελούν αυτοτελώς λόγους για τη λήψη τέτοιων μέτρων. Η προσωπική συμπεριφορά του προσώπου που αφορά το μέτρο πρέπει να συνιστά πραγματική, ενεστώσα και αρκούντως σοβαρή απειλή που στρέφεται κατά θεμελιώδους συμφέροντος της κοινωνίας. Αιτιολογίες που δεν συνδέονται με τα στοιχεία της υπόθεσης ή στηρίζονται σε εκτιμήσεις γενικής πρόληψης δεν γίνονται αποδεκτές.

Για να εξακριβωθεί κατά πόσο ο ενδιαφερόμενος συνιστά απειλή για τη δημόσια τάξη ή τη δημόσια ασφάλεια, οι αρμόδιες για το χειρισμό θεμάτων Αλλοδαπών Αστυνομικές Αρχές του τόπου κατοικίας τους, κατά τη χορήγηση βεβαίωσης εγγραφής για τους πολίτες της Ένωσης καθώς και για τα μέλη των οικογενειών τους που είναι επίσης πολίτες της Ένωσης ή οι αρμόδιες υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας κατά τη χορήγηση δελτίου διαμονής για τα μέλη οικογένειας πολίτη της Ένωσης που είναι υπήκοοι τρίτης χώρας, μπορούν να ζητούν, εφόσον κριθεί απαραίτητο, πληροφορίες για το ποινικό μητρώο του ενδιαφερομένου από το κράτος μέλος καταγωγής και, ενδεχομένως, από άλλα κράτη μέλη.

Η έρευνα αυτή δε μπορεί να έχει συστηματικό χαρακτήρα. Ανάλογα αιτήματα κρατών – μελών της Ένωσης ικανοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, εντός διμήνου.

Κάθε μέτρο που λαμβάνεται για τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής εξ' αιτίας συνδρομής λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας ή δημόσιας υγείας πρέπει να κοινοποιείται εγγράφως στους ενδιαφερόμενους και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), κατά τρόπο που να τους επιτρέπει να κατανοήσουν το περιεχόμενο και τις συνέπειες της σχετικής απόφασης. Οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται, επακριβώς και πλήρως για τους λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας στους οποίους στηρίζεται η ληφθείσα απόφαση εκτός αν αυτό αντιτίθεται στα συμφέροντα της ασφάλειας του κράτους. Η κοινοποίηση περιέχει μνεία του δικαστηρίου ή της διοικητικής αρχής, ενώπιον των οποίων ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει προσφυγή, καθώς και της προθεσμίας άσκησης της.

Κατά της αποφάσεως απόρριψης της αίτησης για χορήγηση δελτίου διαμονής ή μόνιμης διαμονής, της ανάκλησης ή μη ανανέωσής του, ασκείται αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15 παρ. 3 του ν. 3068/2002(ΦΕΚ Α' 274), όπως ισχύει.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στο σημείο αυτό θεωρούμε σκόπιμο να επισημάνουμε ότι οι υπηρεσίες σας σε καμία περίπτωση δεν θα αναζητούν επί πλέον δικαιολογητικά πλην αυτών που ορίζονται επακριβώς στην προβλεπόμενη από την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του ν.3386/05 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών.

Ζ' ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (άρθρο 10 Π.Δ. 106/2007)

Το δελτίο διαμονής των μελών οικογένειας πολίτη της Ε.Ε. που είναι υπήκοοι τρίτης χώρας, έχει **πενταετή διάρκεια ή την προβλεπόμενη περίοδο διαμονής του πολίτη της Ε.Ε., εφόσον αυτή είναι μικρότερη των πέντε ετών.**

Δεδομένου όμως ότι η «βεβαίωση εγγραφής», το έγγραφο που χορηγεί η Ελληνική Αστυνομία στους πολίτες της Ένωσης, δεν έχει συγκεκριμένη διάρκεια, το δελτίο διαμονής των μελών της οικογένειας που είναι υπήκοοι τρίτης χώρας, έχει, σε κάθε περίπτωση, πενταετή διάρκεια ισχύος.

Από τα παραπάνω προκύπτει σαφώς, ότι δεν υφίσταται καμία διάκριση στη διάρκεια ισχύος του δελτίου διαμονής. Συνεπώς, σε κάθε μέλος της οικογένειας του πολίτη της Ένωσης, ανεξαρτήτως ηλικίας, εφόσον πληροί τις οριζόμενες προϋποθέσεις, χορηγείται δελτίο διαμονής διάρκειας πέντε (5) ετών.

Παράδειγμα : Υπήκοος Ρωσίας, σύζυγος πολίτη Ιταλίας εισέρχεται στη χώρα συνοδεύοντας τον πολίτη της Ένωσης που πρόκειται να διαμείνει στην Ελλάδα ως μισθωτός.

Μαζί με τον υπήκοο Ρωσίας εισέρχεται στη χώρα, ως μέλος οικογένειας του πολίτη της Ένωσης, το ανήλικο τέκνο του, από προηγούμενο γάμο, το οποίο είναι ηλικίας 17 ετών.

Μετά την εγγραφή του πολίτη Ιταλίας τα ανωτέρω μέλη της οικογένειάς του υποβάλλουν αίτηση για τη χορήγηση δελτίου διαμονής.

Εφόσον πληρούνται οι οριζόμενες προϋποθέσεις, στα εν λόγω μέλη χορηγείται δελτίο διαμονής πενταετούς διάρκειας, ασχέτως εάν κατά τη διάρκεια ισχύος του δελτίου διαμονής, το ανήλικο τέκνο υπερβεί το 21^ο έτος της ηλικίας του.

Η πλήρωση ή μη της ιδιότητας του άνω του 21^{ου} έτους συντηρούμενου τέκνου θα εξετασθεί κατά την ανανέωση του δελτίου διαμονής, εάν προηγουμένως δεν έχει κατοχυρωθεί δικαίωμα μόνιμης διαμονής.

Το δελτίο διαμονής παραμένει ισχυρό και δεν θίγεται από απουσίες:

- προσωρινές, μέχρι 6 μήνες ετησίως
- μεγαλύτερης διάρκειας για εκπλήρωση στρατιωτικής θητείας
- δώδεκα συναπτόν μηνών για σοβαρούς λόγους (εγκυμοσύνη και μητρότητα, σοβαρή ασθένεια, σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση ή επαγγελματική τοποθέτηση σε άλλο κράτος μέλος ή τρίτη χώρα).

Η' ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΕΛΤΙΟΥ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΤΑ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΡΙΤΗΣ ΧΩΡΑΣ (άρθρα 13, 14, 16, 17, 18 Π.Δ. 106/2007)

Α) Γενικός κανόνας για τους πολίτες της Ένωσης και τα μέλη των οικογενειών τους

Οι πολίτες της Ένωσης οι οποίοι έχουν διαμείνει νομίμως για συνεχές χρονικό διάστημα πέντε ετών στην Ελλάδα και τα ως άνω οριζόμενα μέλη της οικογένειάς που διαμένουν **νομίμως** με τον πολίτη της Ένωσης για συνεχές χρονικό διάστημα πέντε ετών έχουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής.

Τα παραπάνω αποτελούν το γενικό κανόνα χορήγησης του δικαιώματος μόνιμης διαμονής στη χώρα και βάσει αυτού, το δικαίωμα μόνιμης διαμονής παρέχεται στον πολίτη της Ένωσης με μόνη προϋπόθεση την εξακρίβωση της διάρκειας παραμονής του στη χώρα, βάσει της βεβαίωσης εγγραφής και τη χορήγηση, κατόπιν αιτήσεώς του, εγγράφου που πιστοποιεί τη μόνιμη διαμονή του, χωρίς εν προκειμένω ο δικαιούχος να αποδεικνύει ότι εργάζεται ως μισθωτός ή ασκεί ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα ή διαθέτει επαρκείς πόρους.

Δεδομένου ότι όπως προαναφέρθηκε ανωτέρω, η διαμονή των μελών της οικογένειας συναρτάται με τη διαμονή του πολίτη της Ένωσης, προκύπτει σαφώς ότι εφόσον ο πολίτης της Ένωσης θεμελιώνει δικαίωμα μόνιμης διαμονής, το δικαίωμα παρέχεται και στα μέλη της οικογένειας, με την προϋπόθεση ότι διαμένουν, **νομίμως**, στη χώρα με τον πολίτη της Ένωσης για συνεχές χρονικό διάστημα πέντε ετών.

Θεωρούμε ότι είναι απόλυτα κατανοητό ότι εν προκειμένω, η εξακρίβωση της διάρκειας παραμονής των μελών της οικογένειας στη χώρα θα διενεργείται βάσει του δελτίου διαμονής. Σε καμία περίπτωση, πλην αυτών στις οποίες θα αναφερθούμε διεξοδικά παρακάτω, δεν χορηγείται δελτίο μόνιμης διαμονής στη χώρα στα μέλη οικογένειας πολίτη της Ένωσης, εάν δεν έχουν διαμείνει μαζί του για συνεχές διάστημα πέντε ετών.

Ήτοι, δεν χορηγείται δελτίο μόνιμης διαμονής σε μέλη της οικογένειας του πολίτη της Ένωσης τα οποία έρχονται στην Ελλάδα προκειμένου να τον συναντήσουν και να διαμείνουν μαζί του για διάστημα άνω των τριών μηνών, ασχέτως εάν αυτός έχει ήδη κατοχυρώσει δικαίωμα μόνιμης διαμονής στη χώρα μας, εάν δεν διαμείνουν νόμιμα μαζί του στη χώρα για διάστημα πέντε ετών.

Ομοίως και σε περιπτώσεις που η οικογένεια συσταθεί στην Ελλάδα, τα μέλη της οικογένειας δεν κατοχυρώνουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής εάν δεν παρέλθει χρονικό διάστημα συνεχούς νόμιμης διαμονής, με τον πολίτη της Ένωσης, πέντε ετών.

Παράδειγμα: Υπήκοος Αλβανίας διαμένει στη χώρα επί τέσσερα έτη με άδεια διαμονής ενιαίου τύπου για εξαρτημένη εργασία. Κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής της, τελεί γάμο με υπήκοο Ιταλίας, ο οποίος διαμένει στη χώρα με έγγραφο πιστοποίησης μόνιμης διαμονής και αιτείται τη χορήγηση δελτίου διαμονής ως μέλος οικογένειας ενός πολίτη της Ένωσης.

Εφόσον πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, λαμβάνει δελτίο διαμονής πενταετούς διάρκειας και μόνον εάν διαμείνει με τον πολίτη της Ένωσης, ως μέλος της οικογένειας, επί πέντε συνεχή έτη, δικαιούται τη χορήγηση δελτίου μόνιμης διαμονής στη χώρα. Το προηγούμενο διάστημα νόμιμης διαμονής της στη χώρα, ως κάτοχος άδειας διαμονής ενιαίου τύπου δεν προσμετράται ως χρόνος νόμιμης διαμονής βάσει του οποίου θεμελιώνεται δικαίωμα μόνιμης διαμονής.

Το δελτίο μόνιμης διαμονής παραμένει ισχυρό και **δεν θίγεται** από απουσίες:

- προσωρινές, μέχρι 6 μήνες ετησίως
- μεγαλύτερης διάρκειας για εκπλήρωση στρατιωτικής θητείας

- δώδεκα συναπτόν μηνών για σοβαρούς λόγους (εγκυμοσύνη και μητρότητα, σοβαρή ασθένεια, σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση ή επαγγελματική τοποθέτηση σε άλλο κράτος μέλος ή τρίτη χώρα).

Το δικαίωμα μόνιμης διαμονής παύει να υφίσταται εάν το εν λόγω μέλος οικογένειας απουσιάζει για χρονικό διάστημα άνω των δύο συνεχόμενων ετών.

B) Παρεκκλίσεις για τα πρόσωπα τα οποία δεν εργάζονται πλέον στην Ελλάδα και για τα μέλη των οικογενειών τους

Όπως προαναφέραμε, υφίστανται συγκεκριμένες περιπτώσεις θεμελίωσης δικαιώματος μόνιμης διαμονής, που παρεκκλίνουν του γενικού κανόνα.

Προς ενημέρωσή σας, οι περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι πολίτες της Ε.Ε. αποκτούν δικαίωμα μόνιμης διαμονής πριν από τη συμπλήρωση των πέντε ετών αδιάλειπτης διαμονής στην Ελλάδα, αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 14 του Π.Δ 106/2007 και είναι οι εξής:

(α) εάν είναι μισθωτοί ή ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και κατά το χρόνο παύσης της εργασίας τους στην Ελλάδα, έχουν συμπληρώσει την ηλικία που ορίζεται από το εθνικό δίκαιο για την απόκτηση δικαιωμάτων σε σύνταξη γήρατος, ή είναι μισθωτοί και έχουν παύσει να ασκούν μισθωτή δραστηριότητα λόγω πρόωρης συνταξιοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι εργάστηκαν στην ελληνική επικράτεια τουλάχιστον τους προηγούμενους δώδεκα μήνες και έχουν διαμείνει σε αυτή συνεχώς για περισσότερα από τρία έτη. Αν δεν αναγνωρίζεται το δικαίωμα σύνταξης γήρατος σε ορισμένες κατηγορίες ασκούντων ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, οι ενδιαφερόμενοι θεμελιώνουν το δικαίωμα μόνιμης διαμονής όταν συμπληρώσουν το 60ο έτος της ηλικίας τους,

(β) εάν είναι μισθωτοί ή ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και διέμεναν συνεχώς για περισσότερα από δύο έτη στην Ελλάδα, εφόσον έπαυσαν να εργάζονται εξαιτίας μόνιμης ανικανότητας προς εργασία. Αν η ανικανότητα αυτή είναι συνέπεια εργατικού ατυχήματος ή άλλης επαγγελματικής ασθένειας, που παρέχει ευεργέτημα το οποίο αναγνωρίζεται στον ενδιαφερόμενο εν όλω ή εν μέρει από τον αρμόδιο φορέα της Χώρας, δεν επιβάλλονται όροι στη διάρκεια της παραμονής.

(γ) εάν είναι μισθωτοί ή ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και μετά τη συμπλήρωση τριών ετών συνεχούς απασχόλησης και διαμονής στη Χώρα, ασκούν μισθωτή ή ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα σε άλλο κράτος μέλος και διατηρούν ως τόπο διαμονής τους την Ελλάδα, όπου και επιστρέφουν, καταρχήν, καθημερινώς ή τουλάχιστον άπαξ εβδομαδιαίως.

Για τους σκοπούς της απόκτησης των δικαιωμάτων που προβλέπονται στα στοιχεία (α) και (β), οι περίοδοι απασχόλησης στο κράτος μέλος όπου εργάζεται ο ενδιαφερόμενος λογίζονται ως περίοδοι απασχόλησης που πραγματοποιήθηκαν στη Χώρα.

Οι περίοδοι ακούσιας ανεργίας, που έχουν καταγραφεί από την αρμόδια υπηρεσία απασχόλησης, οι περίοδοι διακοπής δραστηριότητας που δεν οφείλονται στη βούληση του ενδιαφερομένου καθώς και οι απουσίες από την εργασία ή η διακοπή δραστηριότητας λόγω ασθένειας ή ατυχήματος, λογίζονται ως περίοδοι απασχόλησης.

Οι όροι της διάρκειας παραμονής και απασχόλησης που προβλέπονται στο στοιχείο (α), καθώς και ο όρος της διάρκειας διαμονής που προβλέπεται στο στοιχείο (β), δεν ισχύουν αν ο/η σύζυγος του μισθωτού ή του ασκούντος ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, πολίτη της Ένωσης, έχει την ελληνική ιθαγένεια ή απώλεσε την ελληνική ιθαγένεια λόγω γάμου με τον εν λόγω μισθωτό ή τον ασκούντα ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

Εφόσον οι πολίτες της Ένωσης αποκτήσουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής κατά παρέκκλιση, πριν από τη συμπλήρωση των πέντε ετών συνεχούς διαμονής, το ίδιο δικαίωμα

παρέχεται και στα μέλη της οικογένειάς τους, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, που διαμένουν μαζί τους στην Ελλάδα.

Όπως προαναφέρθηκε, τα παραπάνω αφορούν μόνο στην ενημέρωσή σας, καθότι η διαπίστωση της συνδρομής των ανωτέρω προϋποθέσεων ανήκει στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, οι οποίες θα χορηγήσουν, το κατά παρέκκλιση δικαίωμα μόνιμης διαμονής, στους πολίτες της Ένωσης, βάσει του οποίου θα χορηγήσετε αντίστοιχο δελτίο μόνιμης διαμονής και στα μέλη της οικογένειάς τους.

Αντίθετα, σε περίπτωση που ο πολίτης της Ένωσης διέμενε νόμιμα στην Ελλάδα, ως μισθωτός ή ως ασκόν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα και πληρούσε τις παραπάνω προϋποθέσεις κατοχύρωσης, κατά παρέκκλιση, δικαιώματος μόνιμης διαμονής αλλά απεβίωσε πριν την απόκτηση του δελτίου μόνιμης διαμονής, προκειμένου να χορηγήσετε, κατά παρέκκλιση, δελτίο μόνιμης διαμονής στα μέλη της οικογένειάς του τα οποία είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, θα πρέπει να προβαίνετε σε ελέγχους για να διαπιστώσετε τόσο την συνδρομή των ανωτέρω προϋποθέσεων στο πρόσωπο του πολίτη της Ένωσης όσο και την πλήρωση των κατωτέρω επιπλέον προϋποθέσεων:

(α) ο μισθωτός ή ο ασκόν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα διέμενε συνεχώς, μέχρι τον θάνατό του, επί δύο έτη στην ελληνική επικράτεια, ή

(β) ο θάνατός του οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια, ή

(γ) ο επιζών σύζυγος έχει απολέσει την ιθαγένεια του κράτους υποδοχής λόγω του γάμου του με τον μισθωτό ή τον ασκούντα ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

Στις περιπτώσεις αυτές, θεωρούμε ότι θα ήταν σκόπιμο, να ζητάτε και τη συνδρομή των υπηρεσιών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας

Παράδειγμα 1: Υπήκοος κράτους- μέλους της Ε. Ε. που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα (κάτοχος βεβαίωσης εγγραφής) ως μισθωτός, αποβιώνει, πριν αποκτήσει το καθεστώς μόνιμης διαμονής, το οποίο θα του χορηγούνταν κατά παρέκκλιση, διότι είχε συμπληρώσει την ηλικία που ορίζεται από το εθνικό δίκαιο για την απόκτηση δικαιωμάτων σε σύνταξη γήρατος.

Μαζί του διέμεναν ως μέλη της οικογένειάς του (κάτοχοι δελτίου διαμονής), η σύζυγός του, υπήκοος Ρωσίας και τα τέκνα της συζύγου από προηγούμενο γάμο, τα οποία δεν είναι πολίτες της Ένωσης.

Τα συγκεκριμένα μέλη θεμελιώνουν απ' ευθείας δικαίωμα μόνιμης διαμονής στην Ελλάδα μόνο στην περίπτωση που ο πολίτης της Ένωσης και τα εν λόγω μέλη, διέμεναν στη χώρα επί δύο (2) έτη πριν τον θάνατό του.

Παράδειγμα 2: Υπήκοος κράτους- μέλους της Ε. Ε. που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα ως μισθωτός, αποβιώνει από επαγγελματική ασθένεια, πριν αποκτήσει το καθεστώς μόνιμης διαμονής.

Μαζί του διέμεναν νομίμως η σύζυγός του, η οποία είναι υπήκοος Ρωσίας και δύο τέκνα. Τα εν λόγω μέλη της οικογένειάς του πολίτη της Ένωσης, αποκτούν δικαίωμα μόνιμης διαμονής στη χώρα, **ανεξαρτήτως της διάρκειας παραμονής και απασχόλησης του πολίτη της Ένωσης στην Ελλάδα.**

Θ' ΧΟΡΗΓΗΣΗ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ «ΔΕΛΤΙΟΥ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ» ΜΕΛΟΥΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε. ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΥΠΗΚΟΟΣ ΤΡΙΤΗΣ ΧΩΡΑΣ - ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ

Στα μέλη οικογένειας πολίτη της Ένωσης, τα οποία είναι υπήκοοι τρίτης χώρας και έχουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής, είτε επειδή πληρούν τους όρους που απορρέουν από τον γενικό κανόνα είτε κατά παρέκκλιση, χορηγείται **«Δελτίο Μόνιμης Διαμονής μέλους οικογένειας πολίτη της Ένωσης»**

Για τη χορήγηση του δελτίου μόνιμης διαμονής, ο υπήκοος τρίτης χώρας υποβάλλει, πριν τη λήξη του δελτίου διαμονής του, αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία του Δήμου ή της Κοινότητας του τόπου μόνιμης διαμονής του, η οποία συνοδεύεται από τα εξής, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά:

α. Αντίγραφο του ισχύοντος δελτίου διαμονής.

β. Επικυρωμένο αντίγραφο της βεβαίωσης εγγραφής ή του εγγράφου πιστοποίησης μόνιμης διαμονής του πολίτη της Ένωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 8 και 16 αντίστοιχα, του ΠΔ 106 ΦΕΚ 135/Α/21.6.2007.

γ. Σε περίπτωση θανάτου του πολίτη της Ε.Ε., βεβαίωση από την αρμόδια αρχή για τον χρόνο διαμονής του στην Ελλάδα ή βεβαίωση από την αρμόδια αρχή ότι ο θάνατός του οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια.

δ. Πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης ή άλλο επίσημο έγγραφο από το οποίο να προκύπτει ο συγγενικός δεσμός.

Η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου ή της Κοινότητας ελέγχει την πληρότητα των δικαιολογητικών και χορηγεί άμεσα βεβαίωση υποβολής δικαιολογητικών για τη χορήγηση δελτίου μόνιμης διαμονής.

Η αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά διαβιβάζεται στην αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών αφότου υποβληθεί η αίτηση. Η ανωτέρω υπηρεσία εξετάζει την αίτηση και εφόσον δεν συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας, εκδίδει απόφαση με την οποία χορηγείται δελτίο μόνιμης διαμονής στα μέλη οικογένειας του πολίτη της Ένωσης, **το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.**

Σε περίπτωση που η αίτηση για χορήγηση του δελτίου μόνιμης διαμονής υποβληθεί μετά την λήξη του δελτίου διαμονής και πριν την πάροδο έτους, το σχετικό δελτίο μόνιμης διαμονής εκδίδεται, αφού προηγουμένως επιβληθεί, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο εκατόν πενήντα (150) ευρώ. Εάν η αίτηση για τη χορήγηση του δελτίου μόνιμης διαμονής υποβληθεί μετά την πάροδο έτους, το σχετικό αίτημα απορρίπτεται.

Η διάρκεια ισχύος του δελτίου μόνιμης διαμονής είναι δέκα (10) έτη και ανανεώνεται ανά δεκαετία, χωρίς να ελέγχεται εκ νέου η συνδρομή των προϋποθέσεων της αρχικής του χορήγησης μόνο με την υποβολή αντίστοιχης αίτησης που συνοδεύεται από αντίγραφο του προηγούμενου δελτίου μόνιμης διαμονής και δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τη συνεχή και αδιάλειπτη διαμονή στη χώρα.

Διακοπή της διαμονής η οποία δεν υπερβαίνει τα δύο συναπτά έτη, δε θίγει την ισχύ του δελτίου μόνιμης διαμονής.

Γ' ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΔΙΑΛΕΙΠΤΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ(άρθρο18 Π.Δ. 106/2007)

Όπως προαναφέρθηκε, η ισχύς του δελτίου μόνιμης διαμονής θίγεται από διακοπή της διαμονής που υπερβαίνει τα δύο συναπτά έτη.

Το αδιάλειπτο της διαμονής πιστοποιείται με οποιοδήποτε πρόσφορο αποδεικτικό μέσο προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία.

Λαμβανομένου όμως υπόψη ότι στα ταξιδιωτικά έγγραφα των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών δεν επιτίθενται σφραγίδες εισόδου - εξόδου, θα πρέπει, αναφορικά με τα μέσα απόδειξης της συνεχούς διαμονής, να επιδεικνύετε ευελιξία. Για παράδειγμα, μπορείτε να ζητάτε την προσκόμιση αποδείξεων ενοικίου, αποδεικτικά επαγγελματικής δραστηριότητας, όπως βιβλιάρια ενσήμων κ.λ.π.

Σε κάθε περίπτωση το αδιάλειπτο της διαμονής διακόπτεται από κάθε απόφαση απέλασης, η οποία εκτελείται νομοτύπως κατά του ενδιαφερομένου.

ΙΑ' ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε. ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ – ΠΡΟΣΩΠΟΠΑΓΕΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ(άρθρα 11 και 12 Π.Δ.106/2007)

Όπως προαναφέρθηκε η διαμονή του υπηκόου τρίτης χώρας μέλους οικογένειας πολίτη της Ένωσης, συναρτάται με τη διαμονή του πολίτη της Ένωσης, πλην συγκεκριμένων περιπτώσεων που τα μέλη της οικογένειας **διατηρούν το δικαίωμα διαμονής αποκλειστικά σε προσωπική βάση.**

Το δικαίωμα διαμονής των μελών της οικογένειας δεν θίγεται και διατηρείται αποκλειστικά σε προσωπική βάση στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Εάν ο πολίτης της Ένωσης αποβιώσει και τα μέλη της οικογένειας του, διαμένουν στην Ελλάδα, ως μέλη της οικογένειας, **επί ένα έτος τουλάχιστον πριν από το θάνατό του. Η διαμονή των μελών της οικογένειας στην Ελλάδα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, θα πρέπει να πιστοποιείται με την κατοχή δελτίου διαμονής. Εάν δεν έχει εκδοθεί δελτίο διαμονής, καθότι, όπως προαναφέρθηκε, οι ενδιαφερόμενοι έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση δελτίου διαμονής και μετά την πάροδο τριμήνου και πάντως μέχρι ένα έτος από την ημερομηνία εισόδου τους στη χώρα, με την επιβολή χρηματικού προστίμου, θα πρέπει να κατέχουν βεβαίωση υποβολής αίτησης για χορήγηση δελτίου διαμονής.**

β. Εάν ο πολίτης της Ένωσης αναχωρήσει από την Ελλάδα ή αποβιώσει, **ανεξαρτήτως του χρονικού διαστήματος διαμονής των μελών της οικογένειας στην Ελλάδα πριν το θάνατο ή την αναχώρηση του πολίτη της Ένωσης,** το δικαίωμα διαμονής διατηρείται για τα τέκνα του ή για το γονέα ο οποίος έχει πράγματι την επιμέλεια των τέκνων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, εφόσον τα τέκνα διαμένουν στην Ελλάδα, και είναι εγγεγραμμένα σε εκπαιδευτικό ίδρυμα, με σκοπό την πραγματοποίηση σπουδών, έως την ολοκλήρωση των σπουδών τους. Προς απόδειξη του γεγονότος αυτού, οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται να υποβάλουν στις αρμόδιες αρχές, όταν πρόκειται για υπηκόους τρίτων χωρών, βεβαίωση εγγραφής των τέκνων σε εκπαιδευτικό ίδρυμα.

γ. Εάν εκδοθεί διαζύγιο ή ακυρωθεί ο γάμος, το δικαίωμα διαμονής διατηρείται σε προσωπική βάση, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- εάν ο γάμος διήρκεσε, έως την έναρξη της διαδικασίας έκδοσης διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου, τρία έτη τουλάχιστον, εκ των οποίων το ένα έτος, στην Ελλάδα

- εάν, **ανεξαρτήτως της διάρκειας του γάμου και του χρονικού διαστήματος διαμονής στην Ελλάδα πριν την έκδοση του διαζυγίου ή την ακύρωση του γάμου,** η επιμέλεια των τέκνων του πολίτη της Ένωσης έχει ανατεθεί στον/στη σύζυγο που είναι υπήκοος τρίτης χώρας, με έναν από τους προβλεπόμενους νόμιμους τρόπους,

- εάν, **ανεξαρτήτως της διάρκειας του γάμου και του χρονικού διαστήματος διαμονής στην Ελλάδα,** τούτο υπαγορεύεται από ιδιαιτέρως δυσχερείς καταστάσεις, όπως στην περίπτωση που το μέλος της οικογένειας κατέστη θύμα οικογενειακής βίας, ενόσω υφίστατο ο γάμος,

- εάν, **ανεξαρτήτως της διάρκειας του γάμου και του χρονικού διαστήματος διαμονής στην Ελλάδα,** ο/η σύζυγος που είναι υπήκοος τρίτης χώρας απολαύει, με έναν από τους προβλεπόμενους νόμιμους τρόπους, του δικαιώματος επικοινωνίας με ανήλικο τέκνο, υπό τον όρο ότι στη σχετική συμφωνία ή απόφαση κρίθηκε ότι οι επισκέψεις πρέπει να πραγματοποιούνται στην Ελλάδα και για όσο διάστημα απαιτείται.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, το δικαίωμα διαμονής διατηρείται αποκλειστικά σε προσωπική βάση. Τούτο σημαίνει ότι το δικαίωμα διαμονής θα πρέπει να κατοχυρώνεται αυτοτελώς, ήτοι να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων κατοχυρώνει δικαίωμα διαμονής, άνω των τριών μηνών, ο πολίτης της Ένωσης.

Συνεπώς, κάθε μέλος της οικογένειας πολίτη της Ένωσης, που δεν πληροί τις προϋποθέσεις υπαγωγής στο καθεστώς μόνιμης διαμονής, προκειμένου να κατοχυρώσει προσωποπαγές δικαίωμα διαμονής θα πρέπει να αποδεικνύει ότι είναι μισθωτός ή ασκεί ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα ή διαθέτει επαρκείς πόρους για τον ίδιο και τα μέλη της οικογένειάς του, ούτως ώστε να μην επιβαρύνει, κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Ελλάδα, το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της χώρας, καθώς και ότι έχει πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθένειας στην Ελλάδα, **ή, τέλος να αποδεικνύει ότι είναι μέλος της ήδη συσταθείσας στην Ελλάδα οικογένειας ενός προσώπου, το οποίο πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις.**

Το προσωποπαγές δικαίωμα διαμονής των μελών της οικογένειας πολίτη της Ε.Ε. που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, διατηρείται μόνον για όσο διάστημα πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις.

Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου υπάρχει εύλογη αμφιβολία για το κατά πόσο πληρούνται οι όροι αυτοί, διενεργούνται σχετικοί έλεγχοι από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Περιφερειών. Οι έλεγχοι αυτοί δεν μπορεί να είναι συστηματικοί.

Δεδομένου ότι στις διατάξεις περί διατήρησης προσωποπαγούς δικαιώματος διαμονής περιλαμβάνονται πολλές υποπεριπτώσεις, οι οποίες χρήζουν διαφορετικής εκτίμησης και διαχείρισης, θεωρούμε σκόπιμο να σας παραθέσουμε ενδεικτικά παραδείγματα, με στόχο την καλύτερη κατανόηση και εφαρμογή τους.

Παράδειγμα 1: Υπήκοος Φιλιππίνων σύζυγος Γάλλου υπηκόου, διαμένει στην Ελλάδα ως μέλος οικογένειας πολίτη της Ένωσης με δελτίο διαμονής πενταετούς διάρκειας.

Μαζί με την υπήκοο Φιλιππίνων διαμένουν στη χώρα ως μέλη οικογένειας του πολίτη της Ένωσης οι ανιόντες της και δύο τέκνα, εκ των οποίων το ένα, είναι άνω του 21^{ου} έτους συντηρούμενο τέκνο της υπηκόου Φιλιππίνων από προηγούμενο γάμο.

Κατά τη διάρκεια του τρίτου έτους διαμονής στην Ελλάδα ο πολίτης της Ένωσης αποβιώνει. Τα μέλη της οικογένειας διατηρούν το δικαίωμα διαμονής σε προσωπική βάση, καθότι διαμένουν στην Ελλάδα ως μέλη της οικογένειας επί ένα τουλάχιστον έτος πριν τον θάνατό του, με την προϋπόθεση ότι αποδεικνύουν την ιδιότητά τους ως μισθωτών ή την άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας ή αποδεικνύουν ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους για τους ίδιους και τα μέλη της οικογένειάς τους, ούτως ώστε να μην επιβαρύνουν κατά τη διάρκεια της άδειας διαμονής τους στην Ελλάδα, το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της χώρας **ή αποδεικνύουν ότι είναι μέλη της ήδη συσταθείσας στην Ελλάδα οικογένειας ενός προσώπου το οποίο πληροί τις παραπάνω προϋποθέσεις, καθώς και ότι έχουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθένειας στην Ελλάδα.**

Τούτο σημαίνει ότι η υπήκοος Φιλιππίνων, οι ανιόντες της και το άνω του 21^{ου} έτους συντηρούμενο τέκνο της, θα πρέπει να υποβάλλουν αίτηση για διατήρηση του δικαιώματος διαμονής σε προσωπική βάση η οποία θα συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ήτοι,

- ❑ Ακριβές φωτοαντίγραφο ισχύοντος δελτίου διαμονής
- ❑ Επικυρωμένο αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος της Εφορίας ή άλλα επίσημα αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη πόρων
- ❑ Βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα στον οποίο είναι ασφαλισμένοι για την πλήρη κάλυψη των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης για τους ίδιους και για τα προστατευόμενα μέλη της οικογένειάς τους που τους βαρύνουν
- ❑ Ληξιαρχική πράξη θανάτου του πολίτη της Ένωσης

Σημειώνουμε, ότι κανένα από τα παραπάνω δικαιολογητικά δεν μπορεί να υποκατασταθεί από υπεύθυνη δήλωση, καθότι σε αντίθεση με τον πολίτη της Ένωσης δεν αρκεί απλή δήλωση,

αλλά οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να αποδείξουν ότι πράγματι πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις.

Σε περίπτωση που τα ανωτέρω μέλη δεν υπέβαλλαν φορολογική δήλωση, καθότι το προηγούμενο έτος δεν εργάστηκαν αλλά τη δεδομένη στιγμή της υποβολής της αίτησης ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα ή εργάζονται ως μισθωτοί, μπορούν να προσκομίσουν αντίστοιχα παραστατικά (π.χ. σύμβαση εργασίας, έναρξη δραστηριότητας από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.)

Εάν τα παραπάνω μέλη διαθέτουν πόρους από άλλες πηγές (π.χ. ενοίκια, μερίσματα, μετοχές, συντάξεις κ.λ.π.), προκειμένου να θεωρηθούν ως επαρκείς για τη κατοχύρωση του δικαιώματος διαμονής δεν θα πρέπει να είναι μικρότεροι από το ύψος της χορηγούμενης στην Ελλάδα ελάχιστης σύνταξης.

Ως αποδεικτικά στοιχεία ύπαρξης επαρκών πόρων, μπορούν να γίνουν δεκτά, πλην του εκκαθαριστικού σημειώματος της Εφορίας και άλλα επίσημα έγγραφα, όπως τραπεζικός λογαριασμός, απόφαση συνταξιοδότησης, κ.λ.π.

Εφόσον οι ανωτέρω υπήκοοι Φιλιππίνων πληρούν τις προαναφερόμενες προϋποθέσεις, θα τους χορηγηθεί δελτίο διαμονής, η ισχύς του οποίου θα είναι πενταετούς διάρκειας.

Σε περίπτωση που οι παραπάνω προϋποθέσεις δεν πληρούνται από όλα τα μέλη της οικογένειας, τα παραπάνω δικαιολογητικά θα υποβάλλονται από το μέλος της οικογένειας που τις πληροί και τα λοιπά μέλη θα υποβάλλουν αίτηση η οποία θα συνοδεύεται από το δελτίο διαμονής, που τους έχει χορηγηθεί από τη χώρα μας, βάσει του οποίου θα αποδεικνύουν ότι είναι μέλη της οικογένειας του παραπάνω προσώπου **η οποία έχει ήδη συσταθεί στην Ελλάδα, πριν το θάνατο του πολίτη της Ένωσης.**

Προκειμένου τα εν λόγω μέλη να κατοχυρώσουν δικαίωμα διαμονής σε προσωπική βάση, ως μέλη της ήδη συσταθείσας στην Ελλάδα οικογένειας ενός προσώπου που κατοχυρώνει προσωποπαγές δικαίωμα και να τους χορηγηθεί το αντίστοιχο δελτίο διαμονής, θα πρέπει η σχέση με το πρόσωπο αυτό να τους καθιστά μέλη της οικογένειας, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 106/2007

Εν προκειμένω, στο παράδειγμα που αναφέρουμε, εάν το προσωποπαγές δικαίωμα διαμονής κατοχυρωθεί από τη σύζυγο του πολίτη της Ένωσης, διατηρείται από όλα τα μέλη της οικογένειάς της. Σε περίπτωση όμως που το δικαίωμα κατοχυρώνεται από έναν εκ των ανιόντων της ή από το άνω του 21^{ου} έτους τέκνο της, το δικαίωμα στην πρώτη περίπτωση διατηρείται μόνον για τον έτερο σύζυγο και το τέκνο του, που εν προκειμένω είναι η σύζυγος του πολίτη της Ένωσης και στη δεύτερη μόνον για τη μητέρα του.

Από τα παραπάνω συνάγεται ευθέως ότι σε περιπτώσεις που τα μέλη της οικογένειας ενός πολίτη της Ένωσης διατηρούν το δικαίωμα διαμονής σε προσωπική βάση, δεν είναι δυνατή η είσοδος και διαμονή στη χώρα άλλων συντηρούμενων μελών της οικογένειάς τους, πλην αυτών που είχαν εισέλθει και διέμεναν πριν αποβιώσει ο πολίτης της Ένωσης.

Παράδειγμα 2: Υπήκοος Φιλιππίνων, σύζυγος Γάλλου υπηκόου επί τριετία, διαμένει στην Ελλάδα ως μέλος οικογένειας πολίτη της Ένωσης με δελτίο διαμονής πενταετούς διάρκειας.

Μαζί με την υπήκοο Φιλιππίνων διαμένουν στη χώρα ως μέλη οικογένειας του πολίτη της Ένωσης οι ανιόντες της και δύο τέκνα, εκ των οποίων το ένα, είναι άνω του 21^{ου} έτους συντηρούμενο τέκνο της υπηκόου Φιλιππίνων από προηγούμενο γάμο.

Κατά τη διάρκεια του δεύτερου έτους διαμονής στην Ελλάδα, η εν λόγω υπήκοος Φιλιππίνων, υποβάλλει αίτηση διαζυγίου. Δεδομένου ότι η λύση του γάμου προϋποθέτει κατ' ανάγκη, για λόγους ασφάλειας δικαίου, την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης περί διαζυγίου και ενόσω ο χωρισμός δεν έχει προσλάβει νομικό περίβλημα, το δικαίωμα διαμονής της υπηκόου Φιλιππίνων διατηρείται άθικτο **και κατά συνέπεια και το δικαίωμα των μελών της οικογένειάς της.**

Το διαζύγιο εκδίδεται μετά από ένα έτος. Τα μέλη της οικογένειας διατηρούν το δικαίωμα διαμονής σε προσωπική βάση, εφόσον, **κατά την έναρξη της διαδικασίας έκδοσης διαζυγίου**, ο γάμος είχε ήδη διαρκέσει τρία έτη, εκ των οποίων το ένα στην Ελλάδα, με την προϋπόθεση ότι αποδεικνύουν την ιδιότητά τους ως μισθωτών ή την άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας ή αποδεικνύουν ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους για τους ίδιους και τα μέλη της οικογένειάς τους, ούτως ώστε να μην επιβαρύνουν κατά τη διάρκεια της άδειας διαμονής τους στην Ελλάδα, το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της χώρας ή **αποδεικνύουν ότι είναι μέλη της ήδη συσταθείσας στην Ελλάδα οικογένειας ενός προσώπου το οποίο πληροί τις παραπάνω προϋποθέσεις, καθώς και ότι έχουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθένειας στην Ελλάδα.**

Τα συγκεκριμένα μέλη της οικογένειας της υπηκόου Φιλιππίνων, θα υποβάλλουν αίτηση για διατήρηση του δικαιώματος διαμονής, προσκομίζοντας την απόφαση του διαζυγίου και τα απαραίτητα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την πλήρωση των απαιτούμενων προϋποθέσεων, ενώ κατά τα λοιπά θα ακολουθηθεί η διαδικασία που περιγράφεται στο Παράδειγμα 1.

Στο σημείο αυτό θεωρούμε σκόπιμο να σας διευκρινίσουμε τα ακόλουθα:

- Το χρονικό σημείο που θα διερευνάτε προκειμένου να διαπιστώσετε τη διάρκεια του γάμου και το διάστημα που έχει διανυθεί στην Ελλάδα, είναι η ημερομηνία έναρξης της διαδικασίας έκδοσης του διαζυγίου και όχι η ημερομηνία έκδοσής του
- Η διαμονή των μελών της οικογένειας στην Ελλάδα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα θα πρέπει να πιστοποιείται είτε με την κατοχή δελτίου διαμονής, είτε με την κατοχή βεβαίωσης υποβολής αίτησης για χορήγηση δελτίου διαμονής.
- Η έναρξη της διαδικασίας έκδοσης του διαζυγίου ή της ακύρωσης του γάμου, όπως και η περίπτωση που οι σύζυγοι βρίσκονται σε διάσταση, δεν συνιστά μεταβολή της προσωπικής κατάστασης και συνεπώς η μη δήλωση του γεγονότος στις αρμόδιες αρχές δεν συνιστά παραβίαση των υποχρεώσεων του υπηκόου τρίτης χώρας. Θα ήταν σκόπιμο όμως να δηλώνεται στις αρμόδιες αρχές, προκειμένου να μην ληφθεί η διακοπή της έγγαμης συμβίωσης, ως ένδειξη καταστρατήγησης των διατάξεων.
- Η λύση του γάμου με αμετάκλητη απόφαση αποτελεί μεταβολή της προσωπικής κατάστασης και συνεπώς η δήλωσή της, αποτελεί υποχρέωση του υπηκόου τρίτης χώρας, η παραβίαση της οποίας συνεπάγεται επιβολή διοικητικού προστίμου.
- Εάν κατά την ημερομηνία ανανέωσης δελτίου διαμονής διαπιστώνεται ότι έχει υποβληθεί αγωγή διαζυγίου ή διακοπή της έγγαμης συμβίωσης, γεγονότα που αποδεικνύονται με αντίστοιχα έγγραφα (π.χ. αγωγή διαζυγίου ή σύμβαση μίσθωσης κατοικίας), θα χορηγείται δελτίο διαμονής μέλους οικογένειας πολίτη της Ένωσης, πενταετούς διάρκειας, καθόσον ο γάμος δεν έχει λυθεί. Στην περίπτωση αυτή δεν χορηγείται δελτίο μόνιμης διαμονής, λόγω της επελθείσας διακοπής της έγγαμης συμβίωσης.

Μετά την έκδοση αμετάκλητης απόφασης διαζυγίου και εφόσον πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις, θα προβαίνετε στην μερική ανάκληση του ανωτέρω δελτίου διαμονής και θα χορηγείτε δελτίο διαμονής προσωποπαγούς δικαιώματος, κατά την ανανέωση του οποίου, θα είναι δυνατή η έκδοση δελτίου μόνιμης διαμονής.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, προκειμένου να διατηρηθεί το δικαίωμα διαμονής σε προσωπική βάση, θα πρέπει, εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος αφότου συμβεί το γεγονός, ως απόρροια του οποίου διατηρείται το εν λόγω δικαίωμα, να υποβάλλεται στις αρμόδιες αρχές, σχετική αίτηση η οποία θα συνοδεύεται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Ωστόσο, επειδή έχει παρατηρηθεί ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών δεν δηλώνουν τις εν λόγω μεταβολές κατά το χρόνο που συντελούνται αλλά κατά την ανανέωση των δελτίων διαμονής, γεγονός που, ενδεχομένως, έχει ως αποτέλεσμα την διατήρηση του δικαιώματος διαμονής από άτομα που δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις διατήρησής του και προς αποφυγή λήψης μέτρων που θα έρχονταν σε σύγκρουση με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σε περιπτώσεις που κατά την ανανέωση του δελτίου διαμονής ή της αίτησης υπαγωγής στο καθεστώς μόνιμης διαμονής, διαπιστώνετε ότι κατά τη διάρκεια ισχύος του δελτίου διαμονής έχει συντελεσθεί μεταβολή της κατάστασης του ενδιαφερόμενου (π.χ. θάνατος του πολίτη της Ένωσης, διαζύγιο κ.λ.π.) θα πρέπει κατ' αρχήν να ελέγχεται η πλήρωση των συγκεκριμένων προϋποθέσεων για τη διατήρηση του προσωποπαγούς δικαιώματος διαμονής, ήτοι, το χρονικό διάστημα διαμονής του μέλους της οικογένειας στην Ελλάδα πριν το θάνατο του πολίτη της Ένωσης ή η διάρκεια του γάμου και το χρονικό διάστημα διαμονής του μέλους της οικογένειας στην Ελλάδα αντίστοιχα.

Εάν το μέλος της οικογένειας πληροί τα συγκεκριμένα κριτήρια, θα πρέπει να διενεργείται περαιτέρω έλεγχος, αναφορικά με τη συνδρομή στο πρόσωπο του ενδιαφερομένου των προϋποθέσεων διατήρησης του δικαιώματος σε προσωπική βάση, ο οποίος θα ανατρέχει στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία που έχει επέλθει η μεταβολή μέχρι τη στιγμή υποβολής του αιτήματος για ανανέωση του δελτίου διαμονής ή για τη χορήγηση του δελτίου μόνιμης διαμονής.

Σε όσες περιπτώσεις συντρέχουν τα παραπάνω, θα επιβάλλεται το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου 87 του ν. 3386/05, όπως ισχύει, διοικητικό πρόστιμο και θα χορηγείται δελτίο διαμονής πενταετούς διάρκειας.

Εάν διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπο του ενδιαφερομένου οι οριζόμενες, κατά περίπτωση, προϋποθέσεις, το αίτημα θα απορρίπτεται, καθότι διαπιστώνεται ότι ο ενδιαφερόμενος είχε διατηρήσει το δικαίωμα διαμονής καταχρηστικά.

Εν προκειμένω δεν μπορεί να γίνει δεκτή τυχόν αιτίαση ότι η δυσμενής απόφαση προσκρούει στις αρχές της δεδαικιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη, καθότι η ανατροπή πραγματικών καταστάσεων που ενδεχομένως δημιουργήθηκαν και η απώλεια δικαιωμάτων που αποκτήθηκαν, δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα της διοίκησης ούτε σε μεταγενέστερη διαφορετική εκτίμηση των δεδομένων που συνέτρεχαν κατά την αρχική έκδοση της πράξης, αλλά σε υπαιτιότητα του ενδιαφερομένου, καθόσον αποδεικνύεται ότι παρανόμως κατείχε το δικαίωμα διαμονής από το οποίο απορρέουν όλα τα αποκτηθέντα δικαιώματα

Προς διευκόλυνσή σας, σας παραθέτουμε τα δικαιολογητικά που απαιτούνται, κατά περίπτωση, για τη χορήγηση προσωποπαγούς δικαιώματος διαμονής

Γενικά και Ειδικά Δικαιολογητικά για τη χορήγηση δελτίου διαμονής με βάση το προσωποπαγές δικαίωμα:

ΓΕΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για την διατήρηση του δικαιώματος διαμονής σε προσωπική βάση, των μελών οικογένειας πολίτη της Ε.Ε. που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών

- (α) Αντίγραφο του ισχύοντος δελτίου διαμονής**
- (β) Επικυρωμένο αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος της Εφορίας ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη πόρων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αριθμ. 4415/06 ΚΥΑ (ΦΕΚ 398/Τβ'3.4.06) περί «Καθορισμού του ύψους και τρόπου απόδειξης διάθεσης επαρκών πόρων, που προβλέπονται ως προϋπόθεση στις διατάξεις του ν.3386/05», όπως ισχύει κάθε φορά.**
- (γ) Βεβαίωση ότι έχει υποβληθεί αίτηση σε ασφαλιστικό φορέα για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.**

ΕΙΔΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

(Περιπτώσεις α, β, γ, δ, παρ.1, άρθρο 10 Π.Δ.)

Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για την διατήρηση του δικαιώματος διαμονής σε προσωπική βάση, των μελών οικογένειας πολίτη της Ε.Ε. που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών των ειδικών περιπτώσεων α, β, γ, που προαναφέρθηκαν και αφορούν στα άρθρα 11 και 12 του Π.Δ. 106 ΦΕΚ 135/Α/21.6.2007;

- Ληξιαρχική πράξη θανάτου στην περίπτωση θανάτου του πολίτη της Ένωσης ή
- υπεύθυνη δήλωση του ετέρου των συζύγων ότι ο πολίτης της Ένωσης αναχώρησε από την Ελλάδα, ή
- ληξιαρχική πράξη θανάτου και βεβαίωση εγγραφής των τέκνων σε εκπαιδευτικό ίδρυμα, στην περίπτωση θανάτου του πολίτη της Ένωσης, εφόσον τα τέκνα είναι εγγεγραμμένα σε εκπαιδευτικό ίδρυμα με σκοπό την πραγματοποίηση σπουδών, ή
- υπεύθυνη δήλωση του ετέρου των συζύγων ότι ο πολίτης της Ένωσης αναχώρησε από την Ελλάδα και βεβαίωση εγγραφής των τέκνων σε εκπαιδευτικό ίδρυμα, ή
- απόφαση διαζυγίου στην περίπτωση διαζυγίου, ή
- απόφαση διαζυγίου και δικαστική απόφαση για την επιμέλεια των τέκνων στην περίπτωση που αυτή έχει ανατεθεί στον έτερο των συζύγων που είναι υπήκοος τρίτης χώρας, ή
- επικυρωμένο αντίγραφο της καταγγελίας που έχει υποβάλει σε αρμόδια Ελληνική αρχή στην περίπτωση άσκησης ενδοοικογενειακής βίας ή
- οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, από το οποίο να προκύπτει η συνδρομή ιδιαίτερος δυσχερών καταστάσεων ή δικαστική απόφαση, ή
- έγγραφη συμφωνία των συζύγων ή δικαστική απόφαση, από τα οποία να προκύπτει η ρύθμιση του δικαιώματος επικοινωνίας του ετέρου των συζύγων που είναι υπήκοος τρίτης χώρας, με ανήλικο τέκνο τους στην Ελλάδα.

ΙΒ' ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ (άρθρο 15 Π.Δ. 106/2007)

Τα μέλη οικογένειας πολίτη της Ε.Ε. τα οποία είναι υπήκοοι τρίτων χωρών και έχουν αποκτήσει δικαίωμα διαμονής σε προσωπική βάση, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο κεφάλαιο ΙΑ', αποκτούν και αυτοί δικαίωμα μόνιμης διαμονής, **μετά την πάροδο πέντε ετών αδιάλειπτης νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα.**

Για τον υπολογισμό των πέντε ετών νόμιμης διαμονής θα προσμετράται και το διάστημα που διέμενε νόμιμα στη χώρα ως μέλος οικογένειας πολίτη της Ένωσης πριν την κατοχύρωση του προσωποπαγούς δικαιώματος διαμονής.

Παράδειγμα: Υπήκοος Φιλιππίνων διαμένει στη χώρα επί τρία (3) έτη ως μέλος οικογένειας υπηκόου Γαλλίας με δελτίο διαμονής πενταετούς διάρκειας.

Κατά τη διάρκεια του τέταρτου έτους ο πολίτης της Ένωσης αποβιώνει και η εν λόγω υπήκοος κατοχυρώνει δικαίωμα διαμονής σε προσωπική βάση.

Στην ενδιαφερόμενη χορηγείται εκ νέου, δελτίο διαμονής πενταετούς διάρκειας. Μετά τη συμπλήρωση δύο (2) ετών διαμονής, η υπήκοος Φιλιππίνων αποδεικνύει ότι διαμένει νόμιμα και αδιάλειπτα επί πέντε έτη στην Ελλάδα και μπορεί να αποκτήσει δελτίο μόνιμης διαμονής.

Επισημαίνουμε ότι στην περίπτωση που υπήκοοι τρίτων χωρών μέλη οικογένειας πολίτη της Ένωσης, διατήρησαν το δικαίωμα διαμονής σε προσωπική βάση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του 106/2007 Προεδρικού Διατάγματος, λόγω δηλαδή εγγραφής τέκνων σε εκπαιδευτικό ίδρυμα και μέχρι την ολοκλήρωση του κύκλου σπουδών τους, δεν μπορούν να κατοχυρώσουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής στη χώρα.

ΙΓ' ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε. (άρθρα 19 και 20 του Π.Δ. 106/2007)

Το δικαίωμα διαμονής και το δικαίωμα μόνιμης διαμονής καλύπτουν το σύνολο της ελληνικής επικράτειας. Περιορισμοί στο δικαίωμα διαμονής και στο δικαίωμα μόνιμης διαμονής επιβάλλονται μόνο στις περιπτώσεις που οι ίδιοι περιορισμοί ισχύουν και για τους ημεδαπούς, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Οι υπήκοοι τρίτων χωρών οι οποίοι έχουν δικαίωμα διαμονής στη χώρα είτε ως μέλη οικογένειας πολίτη της Ένωσης είτε σε προσωπική βάση ή το δικαίωμα μόνιμης διαμονής,

- έχουν δικαίωμα να εργάζονται ως μισθωτοί ή να ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, χωρίς να προβλέπεται καμία διάκριση μεταξύ των διαφόρων μελών της οικογένειας. Το συγκεκριμένο δικαίωμα αποτελεί καινοτομία σε σύγκριση με την προγενέστερη κοινοτική νομοθεσία, η οποία είχε ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο και περιόριζε το δικαίωμα αυτό στον/στην σύζυγο και στα τέκνα κάτω του 21^{ου} έτους. Συνεπώς, από την ημερομηνία δημοσίευσης του Π.Δ. 106/2007, ήτοι από 21.06.2007, το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας παρέχεται στους συζύγους, τα τέκνα, ανεξαρτήτως εάν είναι κάτω του 21^{ου} έτους ή άνω του 21^{ου} έτους συντηρούμενα, καθώς και στους ανιόντες του/της συζύγου, αδιακρίτως της ημερομηνίας έκδοσης των δελτίων διαμονής.
- έχουν δικαίωμα ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς, εφόσον είναι κάτοχοι δελτίου διαμονής και μόνιμης διαμονής,
- έχουν τα γενικά δικαιώματα των υπηκόων τρίτων χωρών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 71 και 72 του ν.3386/05,
- δεν υπόκεινται σε καταβολή παραβόλου για την έκδοση του δελτίου διαμονής και μόνιμης διαμονής. Αντιθέτως,
- δεν έχουν δικαίωμα σε κοινωνικές παροχές κατά τους πρώτους τρεις μήνες της διαμονής τους ή, κατά περίπτωση, κατά το μακρότερο χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο πολίτης της Ένωσης παρέχει αποδείξεις ότι αναζητά εργασία στην Ελλάδα και ότι έχει πραγματικές πιθανότητες να προσληφθεί, ούτε δικαιούνται, πριν την απόκτηση του δικαιώματος μόνιμης διαμονής, σπουδαστική βοήθεια, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής κατάρτισης, αποτελούμενη από σπουδαστικές υποτροφίες ή σπουδαστικά δάνεια, άλλα πρόσωπα εκτός από

μισθωτούς, ασκούντες ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, πρόσωπα που διατηρούν αυτή την ιδιότητα και τα μέλη των οικογενειών τους που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών

Η κατοχή δελτίου διαμονής ή δελτίου μόνιμης διαμονής ή βεβαίωσης που πιστοποιεί την υποβολή αίτησης για την χορήγηση των ανωτέρω τίτλων διαμονής, δεν μπορεί να επιβάλλεται ως προϋπόθεση για την άσκηση δικαιώματος ή την διεκπεραίωση διοικητικής διαδικασίας, εφόσον η απόκτηση των δικαιωμάτων που προκύπτουν από τα ανωτέρω έγγραφα μπορεί να βεβαιώνεται με άλλο αποδεικτικό μέσο, δημόσιας αρχής της χώρας προέλευσης, πλην των περιπτώσεων που αναφέρονται στα παραπάνω κεφάλαια, όπου το δικαίωμα διαμονής ή η απόκτηση συγκεκριμένων δικαιωμάτων, όπως το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, συναρτώνται με προηγούμενη κατοχή δελτίου διαμονής από τον ενδιαφερόμενο.

Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 5, άρθρου 71 Ν.3386/2005, η επανείσοδος των μελών οικογένειας πολίτη της Ε.Ε. που είναι υπήκοος τρίτης χώρας, υπόκειται στις διατάξεις του άρθρου 5 (Δικαίωμα εισόδου) του ΠΔ 106 ΦΕΚ 135/Α/21.6.2007

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

- Όποιος, κατά τη διάρκεια ελέγχου από αρμόδια αρχή ή υπάλληλο, αρνείται την επίδειξη ή προσκόμιση του δελτίου διαμονής ή μόνιμης διαμονής ή τη βεβαίωση υποβολής δικαιολογητικών για τη χορήγηση των δελτίων αυτών ή δηλώνει ψευδή στοιχεία σχετικά με αυτά, τιμωρείται, με την επιφύλαξη ειδικότερων προβλέψεων, σύμφωνα με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα
- Το μέλος οικογένειας πολίτη της Ένωσης που είναι υπήκοος τρίτης χώρας υποχρεούται να δηλώσει, εντός μηνός αφότου συμβεί το αντίστοιχο γεγονός, στις αρμόδιες αρχές:
  - α. Κάθε μεταβολή της προσωπικής και οικογενειακής του κατάστασης, ιδίως δε την αλλαγή ιθαγένειας, τη σύναψη, λύση ή ακύρωση γάμου ή τη γέννηση τέκνου.
  - β. Την απώλεια ή ανανέωση ή μεταβολή του διαβατηρίου του ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.
  - γ. Την απώλεια του δελτίου διαμονής ή μόνιμης διαμονής.
  - δ. Κάθε μεταβολή της διεύθυνσης κατοικίας τους

Σε περίπτωση που οι παραπάνω μεταβολές δεν δηλωθούν εντός του προβλεπόμενου διαστήματος επιβάλλονται τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 87 του ν. 3386/05 διοικητικά πρόστιμα.

ΙΑ' ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ (άρθρο 26 του Π.Δ. 106/2007)

Τα δικαιώματα και το δελτίο διαμονής ή μόνιμης διαμονής δεν χορηγείται ή ανακαλείται, πλην των λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας ή δημόσιας υγείας και σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται αιτιολογημένα, ιδίως με δικαστική απόφαση ή αμετάκλητο βούλευμα δικαστικού συμβουλίου, ότι χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες ή πλαστά έγγραφα και γενικά ότι στοιχειοθετείται κατάχρηση δικαιώματος ή απάτη, όπως στην περίπτωση εικονικού γάμου. Τα μέτρα που λαμβάνονται στις περιπτώσεις αυτές δεν πρέπει να αντίκεινται στις εγγυήσεις οι οποίες προβλέπονται στα άρθρα 23 και 24 του Π.Δ. 106/2007

Δεδομένου δε ότι, όπως προαναφέρθηκε, οι έλεγχοι που διενεργούνται δεν πρέπει να είναι σε καμία περίπτωση συστηματικοί, εφιστούμε ιδιαίτερα την προσοχή σας στο γεγονός ότι η κλήση σε συνέντευξη δεν είναι προαπαιτούμενο για τη χορήγηση ή ανανέωση του δελτίου διαμονής και κάθε κλήση των ενδιαφερομένων, ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης, θα πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία του φακέλου των εν λόγω μελών οικογένειας πολίτη της Ένωσης που είναι υπήκοοι τρίτης χώρας, από τα οποία να προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις για ενδεχόμενη κατάχρηση ή απάτη, όπως στην περίπτωση εικονικού γάμου.

ΙΕ' ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ (άρθρο 25 του Π.Δ. 106/2007)

Το Υπουργείο Εσωτερικών και οι αρμόδιες αρχές (Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Περιφερειών), οφείλουν να ενημερώνουν τους ενδιαφερομένους σχετικά με το δικαίωμα χορήγησης δελτίου διαμονής και δελτίου μόνιμης διαμονής που έχουν τα μέλη οικογένειας πολίτη της Ε.Ε. που είναι υπήκοοι τρίτης χώρας, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που απορρέουν απ' αυτό, τόσο μέσω ανάρτησης πληροφοριακού υλικού στις ιστοσελίδες τους όσο και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο (εκστρατείες συνειδητοποίησης διεξαγόμενες μέσω των εθνικών και τοπικών μέσων μαζικής ενημέρωσης και μέσων επικοινωνίας). Το υλικό αυτό επικαιροποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

Β' ΜΕΡΟΣ

ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΑ ΠΟΛΙΤΗ

Όπως προαναφέρθηκε, οι οδηγίες της παρούσης εγκυκλίου θα εφαρμοστούν, **αναλογικά**, και για τη ρύθμιση του καθεστώτος εισόδου και διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών μελών οικογένειας Έλληνα.

Δεδομένου όμως ότι, εξ' ορισμού, δεν είναι δυνατή η εφαρμογή όλων των αναφερομένων στο Π.Δ. 106/2007 διατάξεων στα μέλη οικογένειας Έλληνα, στα κεφάλαια που ακολουθούν, θα αναφερθούν τα σημεία στα οποία θα υπάρχει ενιαία αντιμετώπιση και τα σημεία στα οποία τα δύο καθεστάτα διαφοροποιούνται, λαμβανομένου υπόψη ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα, εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο των διατάξεων του ν.3386/05.

Ειδικότερα:

Α' ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΙΣΟΔΟΥ - ΕΞΟΔΟΥ - ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΕΛΤΙΟΥ ΔΙΑΜΟΝΗΣ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΔΙΑΜΟΝΗΣ (άρθρο 61 του ν.3386/05)

α) Αναφορικά με τον **ορισμό των μελών** της οικογένειας που μπορούν να κατοχυρώσουν δικαίωμα διαμονής, ως μέλη οικογένειας Έλληνα, ισχύουν τα αναφερόμενα στο **κεφάλαιο Α'** της παρούσης.

β) Σχετικά με το **δικαίωμα εισόδου και εξόδου** των μελών της οικογένειας Έλληνα, εφαρμόζονται αναλόγως τα αναφερόμενα στα **κεφάλαια Γ' και Δ'** της παρούσης.

Συγκεκριμένα, προκειμένου να επιτραπεί η είσοδος στη χώρα σε υπηκόους τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα, που είτε τον συνοδεύουν είτε έρχονται με σκοπό να τον συναντήσουν, επιβάλλεται, εφόσον απαιτείται βάσει του Κανονισμού 539/2001, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, θεώρηση εισόδου **Σένγκεν**.

Η εν λόγω θεώρηση δεν είναι απαραίτητο να έχει χορηγηθεί από ελληνική προξενική αρχή της χώρας από την οποία εισέρχεται ο ενδιαφερόμενος. Μπορεί δηλαδή να έχει εκδοθεί από άλλη χώρα Σένγκεν, η οποία ήταν και ο κύριος προορισμός του ενδιαφερομένου, αρκεί να μην έχει παρέλθει ο χρόνος ισχύος της, από την ημερομηνία πρώτης εισόδου στον ενιαίο χώρο Σένγκεν.

Επίσης δεν απαιτείται να αναγράφεται επί αυτής ότι ο ενδιαφερόμενος είναι μέλος οικογένειας Έλληνα, καθότι το κυρίαρχο στοιχείο εν προκειμένω είναι η διασφάλιση της νόμιμης εισόδου. Εάν σε κάποιες περιπτώσεις αναγράφεται η συγκεκριμένη παρατήρηση, απλώς αποτελεί ένα επιπλέον στοιχείο ότι έχει διενεργηθεί από την αρμόδια προξενική αρχή ουσιαστικός έλεγχος για την διακρίβωση της συγγενικής σχέσης και των απαιτούμενων προϋποθέσεων, στοιχεία τα οποία ούτως ή άλλως θα ελεγχθούν και από τις αρμόδιες υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, προκειμένου να χορηγηθεί στους εν λόγω υπηκόους τρίτων χωρών δελτίο διαμονής.

Σε περιπτώσεις που τα μέλη της οικογένειας διέμεναν με τον Έλληνα σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατέχουν δελτίο διαμονής ως μέλη οικογένειας πολίτη της Ένωσης, δεδομένου ότι ο Έλληνας είχε ασκήσει το δικαίωμα της κινητικότητας ή άδεια διαμονής ενιαίου τύπου, τα πρόσωπα αυτά, στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας, απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου.

γ) Το **δικαίωμα διαμονής** παρέχεται στα μέλη οικογένειας Έλληνα με **αναλογική** εφαρμογή των οριζομένων στο **κεφάλαιο Ε'** της παρούσης.

Δεδομένου ότι μετά την κατοχύρωση του δικαιώματος διαμονής και τη χορήγηση του δελτίου διαμονής **τα μέλη της οικογένειας Έλληνα απολαύουν ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς και έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας**, εφιστούμε ιδιαίτερα την προσοχή σας, κατά την εξέταση των αιτημάτων χορήγησης δελτίου διαμονής στα άνω του 21^{ου} έτους συντηρούμενα τέκνα και στους ανιόντες του/της συζύγου, στην απόδειξη, με κάθε πρόσφορο τρόπο, ότι τα ανωτέρω μέλη συντηρούνται από τον Έλληνα και διαθέτουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθένειας, καθότι οι συγκεκριμένες προϋποθέσεις, αποτελούν το πλέον σημαντικό προαπαιτούμενο για την κατοχύρωση του δικαιώματος διαμονής.

Σε κάθε περίπτωση, κατά την εξέταση των σχετικών αιτημάτων, θα λαμβάνετε υπόψη ότι για την κατοχύρωση του δικαιώματος διαμονής, αρκεί η απόδειξη ότι ο Έλληνας ασκεί μισθωτή εργασία ή ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα ή διαθέτει επαρκείς πόρους για τον ίδιο και τα μέλη της οικογένειάς του, ούτως ώστε να μην επιβαρύνουν κατά τη διαμονή τους το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της χώρα, οι οποίοι, σημειωτέον, έχουν καθορισθεί στο ύψος της χορηγούμενης στην Ελλάδα, ελάχιστης σύνταξης.

δ) Για τη χορήγηση του «Δελτίου διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα», εφαρμόζονται, κατά κύριο λόγο, τα αναφερόμενα στο **κεφάλαιο ΣΤ'** της παρούσης.

Δεδομένου όμως ότι στη συγκεκριμένη διαδικασία υφίστανται, μεταξύ των δύο καθεστώτων, διαφοροποιήσεις, εφιστούμε την προσοχή σας στα κατωτέρω:

- Σε περιπτώσεις που ο γάμος μεταξύ του Έλληνα και του υπηκόου τρίτης χώρας, τελείται στην Ελλάδα, θα πρέπει, κατ' αρχήν, να αποδεικνύεται νόμιμη διαμονή του υπηκόου τρίτης χώρας στην ελληνική επικράτεια.

Ο υπήκοος τρίτης χώρας, για τη συγκεκριμένη περίπτωση, θεωρείται νόμιμα διαμένων εάν έχει εισέλθει με θεώρηση εισόδου και για όσο αυτή ισχύει, ή για διάστημα τριών μηνών από την ημερομηνία εισόδου του, εφόσον προέρχεται από χώρα που βάσει του κανονισμού 539/2001, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, απαλλάσσεται από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου στο χώρο Σένγκεν, ή κατέχει βεβαίωση κατάθεσης δικαιολογητικών για τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής τύπου Α' ή ειδικής βεβαίωσης νόμιμης διαμονής ή άδειας διαμονής ενιαίου τύπου.

Στις περιπτώσεις που ο γάμος τελείται κατά τη διάρκεια ισχύος θεώρησης εισόδου, ο υπήκοος τρίτης χώρας θα πρέπει να υποβάλλει αίτηση για χορήγηση δελτίου διαμονής εντός της διάρκειας ισχύος της θεώρησης εισόδου. Εν προκειμένω, δεν τυγχάνουν εφαρμογής τα αναφερόμενα στο κεφάλαιο ΣΤ' σχετικά με το δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση δελτίου διαμονής, με επιβολή διοικητικού προστίμου, εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία εισόδου του υπηκόου τρίτης χώρας, καθότι ο ενδιαφερόμενος όταν εισήλθε στη χώρα προκειμένου να συναντήσει ή συνοδεύοντας τον Έλληνα, δεν είχε καταστεί μέλος της οικογένειάς του.

Αντίθετα σε περιπτώσεις που ο γάμος έχει ήδη τελεσθεί και κατά την ημερομηνία εισόδου στη χώρα ο υπήκοος τρίτης χώρας έχει αποκτήσει την ιδιότητα του μέλους οικογένειας Έλληνα, έχει τη δυνατότητα να αιτηθεί χορήγηση δελτίου διαμονής και μετά την πάροδο τριμήνου από την είσοδό του και πάντως πριν την πάροδο έτους, με την επιβολή του προβλεπόμενου διοικητικού προστίμου.

Είναι αυτονόητο ότι σε κάθε περίπτωση θα αναζητούνται αποδεικτικά στοιχεία που πιστοποιούν είτε τη νομιμότητα της διαμονής κατά την ημερομηνία τέλεσης του γάμου είτε στοιχεία διακρίβωσης της ημερομηνίας άφιξης του ενδιαφερομένου μέλους της οικογένειας, βάσει της οποίας στοιχειοθετείται το δικαίωμα υποβολής αίτησης για τη χορήγηση δελτίου διαμονής.

- Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα είτε με άδεια διαμονής για έναν από τους λόγους του νόμου ή με βεβαίωση υποβολής αίτησης για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής ή με ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής και κατά τη διάρκεια ισχύος των ανωτέρω νομιμοποιητικών εγγράφων συνάπτουν γάμο με Έλληνα, έχουν το δικαίωμα να

αιτηθούν χορήγηση δελτίου διαμονής ως μέλη οικογένειας Έλληνα, ανεξαρτήτως της κατηγορίας της άδειας διαμονής που κατείχαν.

Το σχετικό αίτημα μπορεί να υποβληθεί είτε κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής που κατέχουν είτε κατά τη διάρκεια ισχύος της.

Εάν το αίτημά τους εκκρεμεί στην οικεία υπηρεσία της Περιφέρειας (κάτοχοι βεβαιώσεων τύπου Α') μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για χορήγηση δελτίου διαμονής με ταυτόχρονη αίτηση ανάκλησης του προγενέστερου αιτήματος

- Εάν μαζί με τους ανωτέρω υπηκόους τρίτων χωρών που κατοχυρώνουν δικαίωμα διαμονής, ως μέλη οικογένειας, λόγω σύναψης γάμου με Έλληνα, διαμένουν ήδη, νόμιμα στην Ελλάδα, μέλη της οικογένειάς τους, που βάσει των αναφερομένων στο κεφάλαιο Α' εμπίπτουν στον ορισμό των μελών οικογένειας που μπορούν να κατοχυρώσουν δικαίωμα διαμονής, (π.χ. ανήλικα ή άνω του 21^{ου} έτους συντηρούμενα τέκνα τους από προηγούμενο γάμο), έχουν τη δυνατότητα, εφόσον πληρούνται οι απαιτούμενες κατά περίπτωση προϋποθέσεις, να αιτηθούν τη χορήγηση δελτίου διαμονής, ως μέλη οικογένειας Έλληνα.

- Για τη χορήγηση και ανανέωση του δελτίου διαμονής, **δεν απαιτείται** προηγούμενη κλήση του ενδιαφερομένου σε συνέντευξη ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης παρά μόνον σε περιπτώσεις που από στοιχεία του φακέλου, κατά την αρχική χορήγηση ή από στοιχεία που προκύπτουν κατά τη διάρκεια ισχύος του δελτίου διαμονής, στοιχειοθετείται κατάχρηση ή απάτη, όπως π.χ. στην περίπτωση εικονικού γάμου.
Επιστούμε ιδιαίτερα την προσοχή σας, ότι κάθε κλήση σε συνέντευξη θα πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία, από τα οποία να προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις κατάχρησης του δικαιώματος και σε καμία περίπτωση δεν είναι επιτρεπτή η κλήση των ενδιαφερομένων η οποία βασίζεται σε υποκειμενικές κρίσεις.
Π.χ., η διαπίστωση μεγάλης διαφοράς ηλικίας μεταξύ των δύο συζύγων, ενδεχομένως αποτελεί ικανή ένδειξη προς κλήση σε συνέντευξη των ενδιαφερομένων ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης, **δεν αποτελεί όμως σε καμία περίπτωση λόγο απόρριψης του σχετικού αιτήματος, εάν παράλληλα δεν προκύπτουν επιπλέον αντικειμενικά στοιχεία** βάσει των οποίων στοιχειοθετείται κατάχρηση ή απάτη.
Με την ευκαιρία, σας υπενθυμίζουμε ότι έργο της Επιτροπής Μετανάστευσης είναι η παροχή γνώμης, η οποία δεν είναι δεσμευτική για το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας και σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί μέσο «νομιμοποίησης» πράξεων της Διοίκησης ούτε την υποκαθιστά. Επιπλέον, η γνώμη της Επιτροπής πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη και να στηρίζεται σε πραγματικά δεδομένα.

- Σε αντίθεση με τα μέλη οικογένειας πολιτών της Ένωσης, για τα μέλη οικογένειας Ελλήνων, η αίτηση ακύρωσης κατά απόφασης απόρριψης της αίτησης για χορήγηση ή ανανέωση του δελτίου διαμονής ή ανάκλησης αυτού, ασκείται ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου.

ε) Αναφορικά με τη διάρκεια και ισχύ του δελτίου διαμονής εφαρμόζονται αναλόγως τα αναφερόμενα στο **κεφάλαιο Ζ** της παρούσης.

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο υπόψη κεφάλαιο, **το δελτίο διαμονής έχει πενταετή διάρκεια, χωρίς να υφίσταται καμία διάκριση που να συνυφαίνεται με ηλικιακά ή άλλα κριτήρια.**

Β' ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ - ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΕΛΤΙΟΥ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ – ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΔΙΑΛΕΙΠΤΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ (άρθρα 63 και 64 του ν.3386/05)

Δεδομένου ότι τα αναφερόμενα στα κεφάλαια Ζ', Η' και Θ' της παρούσης που αφορούν στο δικαίωμα μόνιμης διαμονής των μελών οικογένειας πολίτη της Ένωσης δεν είναι δυνατόν, ούτε κατ' αναλογική εφαρμογή, να εφαρμοσθούν στα μέλη οικογένειας Έλληνα, για τα εν λόγω μέλη θα ακολουθούνται **μόνον οι οδηγίες του παρόντος κεφαλαίου**.

Συνεπώς:

Τα μέλη οικογένειας Έλληνα, τα οποία διαμένουν νομίμως στη χώρα με τον Έλληνα για συνεχές χρονικό διάστημα πέντε ετών, έχουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής στη χώρα.

Από τη διατύπωση του συγκεκριμένου εδαφίου, προκύπτει σαφώς, ότι η συνεχής, νόμιμη διαμονή στη χώρα με τον Έλληνα, αφορά σε δικαίωμα διαμονής που κατοχυρώθηκε βάσει της συγκεκριμένης σχέσης και το οποίο αποδεικνύεται από την κατοχή, εκ μέρους του δικαιούχου, δελτίου διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα. με το οποίο επιπλέον αποδεικνύεται και η συνεχής διαμονή των πέντε ετών.

Τα παραπάνω, προϋποθέτουν βέβαια ότι ο γάμος είναι εν ισχύ.

Παράδειγμα: Υπήκοος Ρωσίας, διαμένει στη χώρα επί τέσσερα έτη με άδεια διαμονής ενιαίου τύπου για εξαρτημένη εργασία. Μαζί της, στο πλαίσιο της οικογενειακής επανένωσης, διαμένει το ανήλικο τέκνο της, ηλικίας δεκαεπτά (17) ετών. Κατά τη διάρκεια ανανέωσης της άδειας διαμονής της συνάπτει γάμο με Έλληνα και καθώς το αίτημά της εκκρεμεί στην οικεία υπηρεσία της Περιφέρειας, αιτείται χορήγηση δελτίου διαμονής με παράλληλη ανάκληση του προηγούμενου αιτήματος, ως μέλος οικογένειας Έλληνα. Ομοίως υποβάλλει αντίστοιχο αίτημα και για το ανήλικο τέκνο της.

Στους ανωτέρω υπηκόους Ρωσίας, εφόσον πληρούν και τις λοιπές απαιτούμενες προϋποθέσεις, χορηγείται δελτίο διαμονής πενταετούς διάρκειας.

Προκειμένου οι εν λόγω υπήκοοι Ρωσίας να κατοχυρώσουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής στην Ελλάδα, θα πρέπει να διαμείνουν επί πέντε συνεχή έτη με τον Έλληνα στη χώρα, ως κάτοχοι δελτίου διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα. Για την κατοχύρωση δηλαδή του δικαιώματος μόνιμης διαμονής στη χώρα, δεν προσμετράται η προγενέστερη της απόκτησης του δικαιώματος διαμονής, ως μέλη οικογένειας Έλληνα, νόμιμη διαμονή τους.

Στην περίπτωση αυτή χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας και υπό την επιφύλαξη λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, «Δελτίο Μόνιμης Διαμονής», το οποίο ανανεώνεται αυτοδικαίως ανά δεκαετία και παρέχει στον κάτοχο δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Για τη χορήγηση του δελτίου μόνιμης διαμονής, ο υπήκοος τρίτης χώρας υποβάλλει, πριν τη λήξη του δελτίου διαμονής του, αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία του Δήμου ή της Κοινότητας του τόπου μόνιμης διαμονής του, η οποία συνοδεύεται από τα εξής δικαιολογητικά:

- ❑ **Αντίγραφο του δελτίου διαμονής**
- ❑ **Επικυρωμένο φωτοαντίγραφο της ταυτότητας του Έλληνα**
- ❑ **Πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης ή άλλο επίσημο έγγραφο από το οποίο να προκύπτει ο συγγενικός δεσμός**

Η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου ή της Κοινότητας ελέγχει την πληρότητα των δικαιολογητικών και χορηγεί άμεσα βεβαίωση υποβολής δικαιολογητικών για τη χορήγηση δελτίου μόνιμης διαμονής.

Η αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά διαβιβάζεται στην αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Περιφέρειας, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών αφότου υποβληθεί η αίτηση. Η ανωτέρω υπηρεσία εξετάζει την αίτηση και εφόσον δεν συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας, εκδίδει απόφαση με την οποία χορηγείται

δελτίο μόνιμης διαμονής στα μέλη οικογένειας του Έλληνα, **το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.**

Σε περίπτωση που η αίτηση για χορήγηση του δελτίου μόνιμης διαμονής υποβληθεί μετά την λήξη του δελτίου διαμονής και πριν την πάροδο έτους, το σχετικό δελτίο μόνιμης διαμονής εκδίδεται, αφού προηγουμένως επιβληθεί, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο εκατόν πενήντα (150) ευρώ. Εάν η αίτηση για τη χορήγηση του δελτίου μόνιμης διαμονής υποβληθεί μετά την πάροδο έτους, το σχετικό αίτημα απορρίπτεται.

Η διάρκεια ισχύος του δελτίου μόνιμης διαμονής είναι δέκα (10) έτη και ανανεώνεται ανά δεκαετία, χωρίς να ελέγχεται εκ νέου η συνδρομή των προϋποθέσεων της **αρχικής του χορήγησης, μόνο, με την υποβολή αντίστοιχης αίτησης που συνοδεύεται από αντίγραφο του προηγούμενου δελτίου μόνιμης διαμονής και δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τη συνεχή και αδιάλειπτη διαμονή στη χώρα.**

Διακοπή της διαμονής η οποία δεν υπερβαίνει τα δύο συναπτά έτη, δε θίγει την ισχύ του δελτίου μόνιμης διαμονής.

Το αδιάλειπτο της διαμονής πιστοποιείται με οποιονδήποτε πρόσφορο αποδεικτικό μέσο προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία

Λαμβανομένου όμως υπόψη ότι στα ταξιδιωτικά έγγραφα των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι δελτίου διαμονής ή μόνιμης διαμονής δεν επιτίθενται σφραγίδες εισόδου - εξόδου στη χώρα, θα πρέπει, αναφορικά με τα μέσα απόδειξης της συνεχούς διαμονής να επιδεικνύετε ευελιξία. Για παράδειγμα, μπορείτε να ζητάτε την προσκόμιση αποδείξεων ενοικίου, αποδεικτικά επαγγελματικής δραστηριότητας, όπως βιβλιάριο ενσήμων κ.λ.π.

Σε κάθε περίπτωση το αδιάλειπτο της διαμονής διακόπτεται από κάθε απόφαση απέλασης, η οποία εκτελείται νομοτύπως κατά του ενδιαφερόμενου.

Γ' ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΑ – ΠΡΟΣΩΠΟΠΑΓΕΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ (ΆΡΘΡΟ 62 ΤΟΥ Ν.3386/05)

Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που έχουν θεμελιώσει δικαίωμα **μόνιμης** διαμονής ως μέλη οικογένειας Έλληνα, διατηρούν το δικαίωμα διαμονής στη χώρα, ανεξαρτήτως από τη διατήρηση ή μη της συγγενικής σχέσης, βάσει της οποίας το εν λόγω δικαίωμα κατοχυρώθηκε.

Υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, το δικαίωμα διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών διατηρείται σε προσωπική βάση και **πριν** την απόκτηση του δικαιώματος μόνιμης διαμονής.

Οι περιπτώσεις στις οποίες το δικαίωμα των μελών της οικογένειας Έλληνα δεν θίγεται και διατηρείται σε προσωπική βάση είναι οι ακόλουθες:

α. Εάν ο Έλληνας αποβιώσει και τα μέλη της οικογένειας του, διαμένουν στην Ελλάδα, ως μέλη της οικογένειας, **επί ένα έτος** τουλάχιστον πριν από το θάνατό του. **Η διαμονή των μελών της οικογένειας στην Ελλάδα για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, θα πρέπει να πιστοποιείται με την κατοχή δελτίου διαμονής. Εάν δεν έχει εκδοθεί δελτίο διαμονής, καθότι, όπως προαναφέρθηκε, οι ενδιαφερόμενοι έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση δελτίου διαμονής και μετά την πάροδο τριμήνου και πάντως μέχρι ένα έτος από την ημερομηνία εισόδου τους στη χώρα, με την επιβολή χρηματικού προστίμου, θα πρέπει να κατέχουν βεβαίωση υποβολής αίτησης για χορήγηση δελτίου διαμονής.**

β. Εάν εκδοθεί διαζύγιο ή ακυρωθεί ο γάμος, το δικαίωμα διαμονής διατηρείται σε προσωπική βάση, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- εάν ο γάμος διήρκεσε, έως την έναρξη της διαδικασίας έκδοσης διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου, τρία έτη τουλάχιστον, εκ των οποίων το ένα έτος, στην Ελλάδα

- εάν, ανεξαρτήτως της διάρκειας του γάμου και του χρονικού διαστήματος διαμονής στην Ελλάδα πριν την έκδοση του διαζυγίου ή την ακύρωση του γάμου, η επιμέλεια των τέκνων του Έλληνα έχει ανατεθεί στον/στη σύζυγο που είναι υπήκοος τρίτης χώρας, με έναν από τους προβλεπόμενους νόμιμους τρόπους

γ. Εάν, ανεξαρτήτως της διάρκειας του γάμου και του χρονικού διαστήματος διαμονής στην Ελλάδα, τούτο υπαγορεύεται από ιδιαιτέρως δυσχερείς καταστάσεις, όπως στην περίπτωση που το μέλος της οικογένειας κατέστη θύμα οικογενειακής βίας, ενόσω υφίστατο ο γάμος

δ. Εάν, ανεξαρτήτως της διάρκειας του γάμου και του χρονικού διαστήματος διαμονής στην Ελλάδα, ο/η σύζυγος που είναι υπήκοος τρίτης χώρας απολαύει, με έναν από τους προβλεπόμενους νόμιμους τρόπους, του δικαιώματος επικοινωνίας με ανήλικο τέκνο, υπό τον όρο ότι στη σχετική συμφωνία ή απόφαση κρίθηκε ότι οι επισκέψεις πρέπει να πραγματοποιούνται στην Ελλάδα και για όσο διάστημα απαιτείται.

ε. Εάν ο Έλληνας αναχωρήσει από την Ελλάδα ή αποβιώσει, ανεξαρτήτως του χρονικού διαστήματος διαμονής των μελών της οικογένειας στην Ελλάδα πριν το θάνατο του Έλληνα, το δικαίωμα διαμονής διατηρείται για τα τέκνα του, που δεν έχουν την ελληνική ιθαγένεια ή για το γονέα ο οποίος έχει πράγματι την επιμέλεια των τέκνων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, εφόσον τα τέκνα διαμένουν στην Ελλάδα, και είναι εγγεγραμμένα σε εκπαιδευτικό ίδρυμα, με σκοπό την πραγματοποίηση σπουδών, έως την ολοκλήρωση των σπουδών τους. Προς απόδειξη του γεγονότος αυτού, οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται να υποβάλουν στις αρμόδιες αρχές, όταν πρόκειται για υπηκόους τρίτων χωρών, βεβαίωση εγγραφής των τέκνων σε εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, το δικαίωμα διαμονής διατηρείται αποκλειστικά σε προσωπική βάση. Τούτο σημαίνει ότι το δικαίωμα διαμονής θα πρέπει να κατοχυρώνεται **αυτοτελώς** και συνεπώς, κάθε μέλος της οικογένειας Έλληνα προκειμένου να κατοχυρώσει προσωποπαγές δικαίωμα διαμονής, θα πρέπει να αποδεικνύει ότι είναι μισθωτός ή ασκεί ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα ή διαθέτει επαρκείς πόρους για τον ίδιο και τα μέλη της οικογένειάς του, ούτως ώστε να μην επιβαρύνει, κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Ελλάδα, το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της χώρας, καθώς και ότι έχει πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθένειας στην Ελλάδα, ή, τέλος να αποδεικνύει ότι είναι μέλος της ήδη συσταθείσας στην Ελλάδα οικογένειας ενός προσώπου, το οποίο πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις.

Το προσωποπαγές δικαίωμα διαμονής των μελών της οικογένειας Έλληνα, που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, διατηρείται μόνον για όσο διάστημα πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις.

Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλογικά τα αναφερόμενα στο κεφάλαιο ΙΑ' της παρούσης και για την καλύτερη κατανόηση των υποπεριπτώσεων, γίνεται χρήση των σχετικών παραδειγμάτων, με αντικατάσταση, όπου απαιτείται, του όρου «πολίτης της Ένωσης» με τον όρο «Έλληνας».

Πλην των ανωτέρω, κατά την εξέταση αιτήσεων, μελών οικογένειας Έλληνα, για διατήρηση του δικαιώματος διαμονής σε προσωπική βάση, θα πρέπει να λαμβάνετε επιπλέον υπόψη σας και τα ακόλουθα:

- Δεδομένης της διάταξης του άρθρου 94 του ν. 3386/05, σε περιπτώσεις που υποβάλλονται αιτήσεις για διατήρηση δικαιώματος διαμονής σε προσωπική βάση, από υπηκόους τρίτων χωρών που ως σύζυγοι Ελλήνων έχουν αποκτήσει τέκνα τα οποία είναι ανήλικα και έχουν την ελληνική ιθαγένεια, οι οποίοι δεν πληρούν είτε τις προϋποθέσεις κατοχύρωσης του δικαιώματος διαμονής (π.χ. διαμονή στην Ελλάδα, ως μέλος οικογένειας Έλληνα, επί ένα τουλάχιστον έτος πριν τον θάνατο του Έλληνα) είτε τα εισοδηματικά κριτήρια, χορηγείται δελτίο διαμονής, βάσει των διατάξεων του άρθρου 94 του ν.3386/05, καθότι οι εν λόγω υπήκοοι τρίτων χωρών κατοχυρώνουν δικαίωμα διαμονής ως γονείς ανήλικων

ημεδαπών, για την κατοχύρωση του οποίου δεν απαιτείται η πλήρωση περαιτέρω κριτηρίων, πλην της γονικής μέριμνας του ανήλικου.

Με την ευκαιρία, σας γνωρίζουμε ότι οι γονείς ανήλικων ημεδαπών μετά την ενηλικίωση των ημεδαπών τέκνων, έχουν τη δυνατότητα να αιτηθούν τη χορήγηση δελτίου διαμονής ως ανιόντες Έλληνα.

- Σε περιπτώσεις που υπήκοοι τρίτων χωρών σύζυγοι Ελλήνων διαμένουν στη χώρα με δελτίο διαμονής ως μέλη οικογένειας Έλληνα, και ο Έλληνας αποβιώσει πριν τη συμπλήρωση ενός έτους κοινής διαβίωσης στην Ελλάδα, γεγονός που έχει ως συνέπεια τη μη κατοχύρωση εκ μέρους του υπηκόου τρίτης χώρας δικαιώματος διαμονής σε προσωπική βάση, μπορεί να διαμείνει στη χώρα, **μόνον** σε περίπτωση που συνταξιοδοτηθεί, λόγω θανάτου του συζύγου του, από ελληνικό ασφαλιστικό φορέα, **ως οικονομικά ανεξάρτητο άτομο**. Για τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις διαμονής εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 3386/05

Δ' ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΑΤΗΡΗΣΑΝ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΒΑΣΗ (άρθρο 63 του ν.3386/05)

Τα μέλη οικογένειας Έλληνα που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών και έχουν αποκτήσει δικαίωμα διαμονής σε προσωπική βάση, σύμφωνα με τα ανωτέρω διαλαμβανόμενα, αποκτούν δικαίωμα μόνιμης διαμονής, μετά την πάροδο πέντε ετών αδιάλειπτης διαμονής στην Ελλάδα.

Για τον υπολογισμό των πέντε ετών νόμιμης διαμονής θα προσμετράται και το διάστημα που διέμεναν στη χώρα, ως μέλη οικογένειας Έλληνα, πριν την κατοχύρωση του προσωποπαγούς δικαιώματος διαμονής.

Είναι αυτονόητο ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών που ήταν μέλη οικογένειας Έλληνα και διατήρησαν δικαίωμα διαμονής ως γονείς ανήλικου ημεδαπού ή οικονομικά ανεξάρτητου ατόμου δεν έχουν δικαίωμα μόνιμης, κατά τα ανωτέρω, διαμονής στη χώρα.

Ε' ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΑ – ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Τα μέλη οικογένειας Έλληνα απολαμβάνουν των **ίδιων δικαιωμάτων** και ενέχουν των **ίδιων υποχρεώσεων** με τα μέλη οικογένειας πολίτη της Ένωσης, όπως αυτά αναφέρονται διεξοδικά στα οικεία κεφάλαια του **Α' μέρους** της παρούσης.

Σε περιπτώσεις κατάχρησης του δικαιώματος διαμονής λαμβάνονται ομοίως τα μέτρα που αναφέρονται στο οικείο κεφάλαιο του **Α' μέρους** της παρούσης.

ΣΤ' ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΝΤΥΠΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Τέλος σας γνωρίζουμε ότι έχουν ήδη εκτυπωθεί τα προβλεπόμενα από την παράγραφο 3 του άρθρου 9 του ν.3386/05, έντυπα των δελτίων διαμονής και μόνιμης διαμονής που θα

χορηγούνται στα μέλη οικογένειας πολιτών της Ένωσης και Ελλήνων, καθώς στους γονείς ανήλικων ημεδαπών και παρακαλούμε να φροντίσετε το συντομότερο δυνατόν για την παραλαβή τους από την υπηρεσία μας, με εξουσιοδοτημένο υπάλληλο των υπηρεσιών σας, σύμφωνα με τη διαδικασία που ακολουθείται για την παραλαβή των αδειών διαμονής ενιαίου τύπου.

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Π. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Όλα τα Υπουργεία
Γραφεία Γενικών και Ειδικών Γραμματέων
2. Υπουργείο Εσωτερικών.
  - α) Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
Δ/νση Σχέσεων Κράτους-Πολίτη
Βασ. Σοφίας 15
  - β) Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας
Κλάδος Ασφάλειας και Τάξης
Δ/νση Αλλοδαπών
Δ/νση Δημόσιας Ασφάλειας
3. Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών
Δ/νση Μητρώου
4. Υπουργείο Εξωτερικών
  - α) Δ/νση Γ4 Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων & Schengen
  - β) Δ/νση Εθιμοτυπίας
5. Υπουργείο Απασχόλησης & Κοιν. Προστασίας
  - α) Δ/νση Απασχόλησης
Τμήμα III
Πειραιώς 40
  - β) Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Δ/νση Ασφάλισης Ασθένειας και Μητρότητας
Σταδίου 29

6. Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
7. Υπουργείο Δικαιοσύνης
Δ/ση Νομοθ. Συντονισμού Ειδ. Νομικών Υποθέσεων ΕΕ
& Διεθνών Οργανισμών
Μεσογείων 96, Αθήνα
Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης
Αλ. Πάντου & Φραγκούδη 11
Τ.Κ. 10163, Αθήνα
8. Συνήγορο του Πολίτη
9. Σώμα Ελεγκτών-Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης
10. Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής (ΙΜΕΠΙΟ)
11. Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης (ΕΕΤΑΑ)
12. ΔΑΕΜ
13. Δικηγορικό Σύλλογο
14. ΓΣΕΕ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

Γραφείο κ. Υπουργού
Γραφείο κ. Υφυπουργού
Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
Γραφείο κ. Νομικού Συμβούλου
Γραφείο κας Γενικής Διευθύντριας Διοικητικής Υποστήριξης
Δ/ση Διοίκησης
Δ/ση Μηχανοργάνωσης & Ηλεκτρονικής Επεξ. Στοιχείων
Δ/ση Αστικής & Δημοτικής Κατάστασης
Δ/ση Οργάνωσης & Απλούστευσης Διαδικασιών
Δ/ση μας
Όλα τα τμήματα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A' ΜΕΡΟΣ	2
ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε.	2
Α' ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ (άρθρο 2 Π.Δ 106/2007).....	2
Β' ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ (άρθρο 3 Π.Δ.106/2007).....	2
Γ' ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΙΣΟΔΟΥ(άρθρο 5 Π.Δ. 106/2007)	3
Δ' ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΞΟΔΟΥ(άρθρο 4 Π.Δ.106/2007)	5
Ε' ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ (άρθρα 6 και 7 Π.Δ. 106/2007)	5
ΣΤ' ΧΟΡΗΓΗΣΗ «ΔΕΛΤΙΟΥ ΔΙΑΜΟΝΗΣ» ΣΤΑ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε. ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΡΙΤΗΣ ΧΩΡΑΣ(άρθρα 9, 21, 23 και 24 Π.Δ.106/2007).....	6
Ζ' ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (άρθρο 10 Π.Δ. 106/2007)	9
Η' ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΕΛΤΙΟΥ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΤΑ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΡΙΤΗΣ ΧΩΡΑΣ (άρθρα 13, 14, 16, 17, 18 Π.Δ. 106/2007).....	10
Θ' ΧΟΡΗΓΗΣΗ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ «ΔΕΛΤΙΟΥ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ» ΜΕΛΟΥΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε. ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΥΠΗΚΟΟΣ ΤΡΙΤΗΣ ΧΩΡΑΣ - ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ.....	12
Ι' ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΔΙΑΛΕΙΠΤΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ(άρθρο18 Π.Δ. 106/2007).....	13
ΙΑ' ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε. ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ – ΠΡΟΣΩΠΟΠΑΓΕΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ(άρθρα 11 και 12 Π.Δ.106/2007).....	14
ΙΒ' ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ (άρθρο 15 Π.Δ. 106/2007).....	19
ΙΓ' ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ Ε.Ε. (άρθρα 19 και 20 του Π.Δ. 106/2007)	20
ΙΔ' ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ (άρθρο 26 του Π.Δ. 106/2007).....	21
ΙΕ' ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ (άρθρο 25 του Π.Δ. 106/2007)	22
B' ΜΕΡΟΣ	23
ΥΠΗΚΟΟΙ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΑ ΠΟΛΙΤΗ	23
Α' ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΙΣΟΔΟΥ - ΕΞΟΔΟΥ - ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΕΛΤΙΟΥ ΔΙΑΜΟΝΗΣ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΔΙΑΜΟΝΗΣ (άρθρο 61 του ν.3386/05).....	23

Β' ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ - ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΕΛΤΙΟΥ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ – ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΔΙΑΛΕΠΤΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ (άρθρα 63 και 64 του ν.3386/05)	26
Γ' ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΑ – ΠΡΟΣΩΠΟΠΑΓΕΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ (ΑΡΘΡΟ 62 ΤΟΥ Ν.3386/05) ...	27
Δ' ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΑ ΠΟΥ ΔΙΑΤΗΡΗΣΑΝ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΒΑΣΗ (άρθρο 63 του ν.3386/05).....	29
Ε' ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΑ – ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ	29
ΣΤ' ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΝΤΥΠΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ.....	29